

ELŐFIZETÉS

HÍLYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

NYRDTÉSEK:
6-hasábos postai sor egyszer 20 Hl.
minden következőnél 16 Hlér.

Nyitár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherczeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, december 31.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Az állami támogatás határa.** Irta: Matlekovits Sándor.
- A pécsváradai választás.**
- Purgly Lajos halála.**
- Welf - Bleichröder.**
- A börtönben felejtett rab.**
- A bécsi szék-klub a hazardjáték ellen.**
- Pályázat a Népszínház bérletéért.**
- Ingyen kenyér!**
- Egy reklámorvos bejuttatása.**
- Mecsey báró halála.**
- A nyomdások alácsobálása.**
- Az anyja becsülete miatt.**
- Tárca: Uton.** Irta: Pásztor József.
- Regény-Csarnok: A harmadik.** Irta: Sienkiewicz Henrik. Fordította: Hegedüs Szeráfin.

Az állami támogatás határa.

Budapest, december 30

Hazánk vagyoni fejlődése az utolsó harminc évben kétségkívül erős és nagy. Bármennyire panaszkodunk is néhány év óta válságos napokról, a mezőgazdaság kedvezőtlen helyzetéről, az ipar pangásáról és a kereskedelem hanyatlásáról, nincsen mód benne, hogy eltagadassuk az ország közgazdaságának rendkívüli emelkedését, mert ezt lépten-nyomon minden gazdasági jelenség, a népesedés szaporodásától és a halálzási arány kissebbedésétől kezdve, a vasuti forgalom és a postai küldemények szaporodásáig eltagadhatlanul igazolja. Vajjon ezen fejlődésünk, közgazdasági politikánk helyes-e és vajjon

különösen a most érvényre jutott közgazdasági politika kellő biztosítékot nyújt-e a további fejlődésre, ez valóban megérdemli a tüzetesebb megfontolást.

Közgazdasági politikánk 1867-től 1878-ig a laissez faire irányában haladt. Az egyéni vállalkozás teljesen érvényesült s a kormány részéről minden megtétezt arra, hogy az egyéni vállalkozás minden alakjában egészen szabadon értékesítse tehetségeit. Csak a vasuti építkezés tekintetében követte a hagyományos kamatbiztosítási rendszert, és ösztönözte a vállalkozókat állami kamatelőlegek biztosításával nagy vasutak létesítésére. Ebben a korszakban különben az állam beavatkozása nemcsak a közgazdasági ügyeknél, hanem az összes nemzeti élet terén a lehető legkisebb mértékre volt megszorítva, mit részben az 1870 óta mindinkább rosszabbuló pénzügyi és államháztartási viszonyoknak is kell tulajdonítani.

Körülbelül 1878 óta kezd érvényre jutni nálunk az a közgazdasági politika, mely az államnak nagyobb közvetlen behatását kívánja. Ez a fordulat harmas irányból — a gyakorlati élet követelése alapján és nem az akkor a német tudományak már meglehetősen megerősödött elméleti tanok következtében — következett be. Egyrészt a gazdák körében egy szelid agrármozgalom mutatkozott, mely a székesfehérvári kiállítás alkalmából tartott gazdakongresszuson nyert kifejezést és leginkább azt követelte, hogy az

állam az államtenyésztés érdekében jöjjön a gazdák segítségére. Másrészt az 1878-ban nagynehezen létrejött kiegyezési tárgyalások hosszú lefolyása alatt a hazai iparfejlesztés követelése nyert mindig erősebb kifejezést és az önálló vámterület hiányában az osztrák ipar tulnyomó hatalma ellenében csak az államsegítség és nagyobb állami közbenjárás látszott a hazai ipar fejlesztése érdekében az egyedüli alkalmas eszköznek. Végre a vasutak építkezésénél elkövetett hibák arra készítették az államot, hogy egyes nagy vasutakat az ország számára megvegyen; ezek a kényszerűségből az állam birtokába jutott vasutak és németországnak ellenséges vasuti s később vámügyi politikája mintegy megmutatták az államnak, hogy a vasutak tarifpolitikája által a gazdaság terén nagyban lehet szabályozólag és kiegyenlítőleg hatni és az államvasuti rendszert teljesen megérlelték.

Igy minden téren, a mezőgazdaság, az ipar, és a forgalom terén az állami beavatkozás lett eiv és ez elv saját sulya alatt mindinkább megerősödött, annyira, hogy most tényleg az ország közgazdaságában az egyéni tevékenységet majdnem teljesen az állam abszorbeálja és az egyéni vállalkozás egymagában majdnem fehér holló. Nincsen nagyobb kedvezményezés a közgazdaság bármely terén, mely az állam pártfogását, támogatását, vagy közbenjárását nem követelné létesítménye számára alapföltétlenül.

TÁRCA.

Uton.

Irta: Pásztor József.

Egyedül ültem a vasuti kocsiban. Az ablakon a párázat nehéz cseppekben fo yt alá, itt ott megszakadt s tisztá folt maradt az üvegen, amelyen keresztül unalmasan pillantottam ki néha-néha a vasut mentén elröppenő tájra. A hófödte mező kődbevesző fehérségére, a havas tanyai házakra s a szürke levegőn keresztül röppenő varjakra. Mindez olyan egyhangu, lélek nélküli valaminek tünt fel előttem; hiányzott beióle a teljes szomorúság, amely mégis bizonyos költészetet lehel oda, ahonnan az öröm reg alköltözött.

A sürgönykarók táncolnak és bekandikálnak az ablakon, zuzmarás sodronyuk vonala ritmikusan emelkedet és süllyedt s olyanak tünt fel, mintha ezen az unalmas fehér lapályon az egyedüli komoly élőlény lett volna, amely követi kerekeiket et folyton, keresztül a havas tájon, mint sirályok a hajót.

Halk mozgást vettem észre a mellettem lévő női-szakaszban, valaki fészkelődött odaát. A másik pillanatban kinyílt az ajtó s egy nő jelent meg előttem. — fejét kidugta és kérdezte:

— Ugyan kérem, hány óra lehet?

Elővettem az órát. Azután végig futottam az ablakon. A szemem egy kissé törődöt-

tek voltak s bizonyos férfias meresszeggel nézett reám. A ruhája finom szöveteből volt, de nem illett az arcához s amint a cipőt megláttam, csodálkoztam s úgy éreztem, hogy az a kevés érdeklődés is mind eirepült, amit a megjelenés érdekessége keltett fel bennem. Pedig szép volt. Érzéki, kissé óvatos, tanult s tulságosan közlékeny. Amint megmondtam az időt, egészen kitárta az ajtót s ott maradt.

Közönyösen nézhettem reá, mert kezét zavartan huzgálta v gíg az ajtó rézfogantyuján és csodálkozva nézett reám, amint megszólalt:

— Milyen unalmas ut.
Valamit mondtam, s önkéntelenül kinéztem az ablakon.
A hölgy még mindig ott állt az ajtóban, majd az ablakhoz lépett s végig simított a kezével az ablaküveget.
— Mekkora hó! — szólott.
— Igen . . . tél van . . . feleltem bután, de alig vettem tudomást arról, hogy valaki beszél hozzám.
Azután megint észrevettem a cipőt s azt gondoltam: „Hogy viselhet valaki ilyen csuf cipőt. Még azt is észrevettem, hogy valami medallion van a nyakán, közönséges bazári portéka a fülében pedig briliáns függő.
Hölgyem leült a velem szemben lévő helyre, a lábait néhányszor végigcsoszogatta a szőnyegen, azután egy halk sóhajjal felkelt s visszament a női szakaszba.
A nap már kisütött s a havon végig fu-

tott a csillogás. A távoli fák kékes-vöröses fényben usztak, a köd eloszlott s az apró kis tanyák füstje szállott fel csendesesen, finoman a kék égfoltok felé. Körülöttem gnómk táncoltak egy rossz, izléstelen cipővel, egy bazárból kikérült medaillonnal.

Valami nagyobb állománál álltunk meg. Jól megtermett asszony.ág lépett be a kocsiba, egy csomó skatulyával és egyéb holmival megpakolva. Nagykot libegett, a mint átment a női szakaszba s nyitva hagyta maga után az ajtót.

A fiatal hölgy szívélyesen fogadta, segített neki lepakoálni. A kövér asszonyság bedőlt az egyik sarokba s háláikodni kezdett:

— Köszönöm, köszönöm . . . Majd elkéstem, valósággal futnom kellett. Szerencsére késés volt . . . Csakhogy itt vagyok . . . a kosár . . . három csomag, két doboz, minden megvan. Ugy-e unalmas az ut?

A fiatal hölgy fellelékzett, mint aki örül a kérdésnek.

— Csakhogy jött már valaki. Egész éjjel egyedül voltam.

— Messzire utazik?

— Nagyváradra megyek. Ez már nincs messze, de az éjjel borzasztó hosszú volt. Csak ilyenkor tudja meg az ember, milyen hosszú egy éjszaka.

— Bezzeg hamar eltelik a bálteremben — felelte a kövér asszonyság.

— Oh bizony, s még hozzá kellemetlenségem is volt . . . Onnek elmondom. Az ember-

Az összes ipari, mezőgazdasági és hitelélet át és át van szelve állami behatással és alig van vállalat, mely az állammal kapcsolatban nem állana. Vessünk csak egy pillantást a legutóbb keletkezett agrárbankra vagy az ipar- és kereskedelmi bankra; mindkettő külön törvényhozási működéssel, mintegy privilegiummal szülemlett meg. Ujabb cukorgyáraink nemcsak a cukoradó törvényekben, hanem külön állami segély mellett jöttek létre. Textiliparunk minden egyes vállalata az állami szállítások alapján és állami segélyezéssel keletkezett. A hitelszövetkezetek egész szervezete állami és pénze nagyjában állami. A lótenyésztés, a szarvasmarhatenyésztés, a tejtermelés, a selyemtenyésztés stb. stb. mind az állami támogatásban bírja alapját.

Pedig közgazdaságunknak ez a jellege — az egyéni tevékenységnek az állami beavatkozás által való helyettesítése — nagy veszedelem. Nagy veszedelem először is államháztartási szempontból. Természetes, hogy az állami beavatkozás nemcsak közvetlen segélyekben követel nagy összegeket, de azon szervek is, melyeket az állam a beavatkozás keresztülvitele és a támogatott vállalatok ellenőrzése céljából kénytelen megteremteni és fenntartani, állandó kiadásokat emésztenek fel. Tekintsünk csak egyszer akár a földmívelési, akár a kereskedelmi miniszteriumok költségvetésére: mennyi ott a kormánybiztos és az új állás csak az utóbbi 5—6 év óta. Hogy egy ily kormánybiztos körül lassan-lassan egész kis és később nagy hivatal fejlődik, amely létének szükségessé voltát minél nagyobb tevékenység, újabb-és újabb tervek kidolgozása által igazolni akarja, az a dolog rendes menetéből következik: de hogy mindez újabb és újabb költségekkel jár, azt az említett költségvetések duzzadása és évenkénti emelkedése igazolja.

Az államháztartás tulságos megterhelése mindazáltal még kisebb baj volna; sokkal nagyobb baj az, hogy az állami

beavatkozás túltengése az egyéni önállóságot megingatja és a közgazdasági életet a csuszás-mászás mételeyével és a protekció fenerájkával fertőzti meg. Mi sem természetesebb, mint hogy az állami támogatás és segélyezés minden egyes vállalatra vagy gazdaságra ki nem terjedhet. Az, a ki hangosabban panaszkodik bajait, az, aki ügyesebben jut be a miniszteri szobákba, a ki bármi oknál fogva jobban tudja előadni vállalatának az ország szempontjából vagy érdeke emelése okából szükséges és célszerű voltát: az megkapja az állami támogatást. Hány hasonló, vagy talán még jobban megokolható vállalat és vállalkozó létezik és működik állami segély, de sőt az állami közegek tudta nélkül?! de ez még hagyján, de hányszor történik, hogy az állami támogatás következtében mesterséges uton versenyző vállalat keletkezik, a mely a természetes viszonyokat megzavarja és a maga emberiségéből különben megélni, sőt virulni tudó vállalatot megingatja és tönkre teheti?!

Az állam nem mindentudó; az állam a gondviselés szerepét nem játszhatja; az állam a közgazdasági élet intézője nem lehet. A közgazdasági élet megköveteli az állam tevékenységét, de ennek meg van a természetes határa; ez a határ pedig ott szűnik meg, a hol az egyéni, társadalmi, sőt társadalmi működés elég egymagában. Nagyszerű forgalmunk és a világgazdaság hatalmának kiterjedésével kétségkívül az állam közgazdasági tevékenysége is hatalmasabb szereplésre van hivatva; de ha ebbeli működésében az egyéni vállalkozást és annak szabad fejlődését gátolja, akkor saját maga alatt vágja a fát. Az állam közgazdasági politikája most is még mindig az egyéni vállalkozás erejének fejlesztésében áll; a kollektívizmus, mely után a szociális tanok hirdetői oly nagyon sóvárognak, még jobban fejlett gazdaságokban sem hozható érvényre, anélkül kevésbé nálunk, a hol közgazdaságunknak még számos fejlődési fokon kell áthaladnia.

ben a vér felforr, már nincs biztonságban még az uton sem. Egy nyomorult férfi . . .

— Mi történt?

— Képzeld kérem, az éjjel bejött és szemtelenkedni kezdett velem, velem, a ki rá sem néztem, velem tisztességes nővel. Fersze összeszidtam. Ilyet. Még a kezemet is megfogta. Hát nem hallatlan dolog ez?

Az éltés asszonyosság felsóhajtott.

— Ugyan. Higye el, velem is történt ilyesmi akárhányszor, oh történt bizony!

A fiatal hölgy végignézett rajta azután folytatta.

Egy kicsit szundítottam, amikor halkan bejött. Felébredtem s elkezdett velem beszélgetni. Hiszen az ember még örül, ha valakivel elbeszélgethet ilyen unalmas uton. Azután nagyon furcsán nézett reám. Először a termetemet dicsérte. Azután azt mondta: milyen szépek a szemeim — a szemtelen. De meg is mondtam neki s még a kezemet is meg merte fogni. Felforr a vér az emberben!

— Miért nem huzta meg a vészféket? — kérdezte a másik hölgy.

— A vészféket? Az ám. Erre nem is gondoltam . . . persze, persze.

— En már meghuztam volna.

— Zavarban voltam. Tisztességes nő vagyok s nem voltam elkészülve ilyesmire . . . Ma már ez sem ér semmit, az ember ki van téve a támadásnak bármilyen becsületes.

Eles rövid fütty hallatszott. Valami kis állomásnál állottunk meg. A kövér asszonyosság leszállt skatuláival együtt.

A női szakaszba megint került egy utas. Sovány, magas nő volt. Orrán csipetöt viselt s arcán pedagógus szigor ült. A hóna alatt egy

sárga, butaképu kutyát szorongatott. Alig hogy letelepedett, az éjjeli kaland hősnője már beszélt.

— Képzeld kérem . . . egy nyomorult férfi . . . én tisztességes nő vagyok . . . a szemem, hogy milyen szépek . . . milyen pompás a termetem.

És a többi. Folyt belőle a szó, mint egy végtelen áradat.

A pedagógus tekintetű hölgy alig jutott szóhoz, a kutyáját simogatta és közben beszélt hozzá.

— Nem fázol, Lindella, Lindellácska? . . . Így van ez, biz így van, oh velem is történt ilyesmi . . . Buj ide, édes kincsem . . . oh a mai férfiak!

A cvikkerjét feltolta az orrán s szimatolni kezdett a kocsiban.

Azután állomások jöttek, állomások maradtak. A kutyás hölgy leszállt; jöttek különféle rangú és magaviseletű asszonyosságok, megint leszálltak s mint egy gonosz álmoban folyton hallottam: képzeld kérem az éjjel . . . egy nyomorult férfi . . . a női becsület . . . a szemeim, hogy milyen szépek . . . s a kis gnómkok kergetődztek velem az üres kocsiban, egy pár csunya rossz cipővel, egy sárgaréz medaillonnal s két brillians függővel.

Künn megint eltűnt a nap s nehéz szürke fátyol borult a hámozók fölé, minden körvonal eltűnt, belevesztett a szürke ködbe. Mintha az egész világot — mindent, ami szép — elnyelte volna a sötét unalom. A kocsiajtó megint nyílt, egy utas jött. A női szakaszban ifjú hölgyünk még mindig beszélt, talán már az ötvenedik utas előtt a női tisztességről s a férfiakromlottságáról.

Ideje, hogy magunkba szálljunk és közgazdasági politikánk irányában a jó utra térjünk.

Matlekovits Sándor.

A pécsváradi választás.

(Tárgyalás a Kuria.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 30.

A kir. Kuria I. választási tanácsa ma Paiss Andor elnöke alatt Egry Dezső dr., Pécsvár radon 1901. október hó 2-án megválasztott függetlenségi párti országgyűlési képviselő mandátuma ellen beadott petíciót tárgyalta. Előadó Fittler Imre bíró, a kérvényezők képviselője Tetéleni Ármán dr., választásvédő Edvi-Ilés Károly, Egry Dezső dr. ellenjelöltje Vedella Mihály néppárti volt.

Miután a kérvény ellen alaki kifogás nem emeltetett, Tetéleni Ármán dr. ismertette a petíció tárgyát. A kérvény alapja az etetés, itatás, vesztegetés. Ezen vádak a következőkben részletezi:

Hermann Mihály és 4 társa berkesdi lakosoknak a választás napján Egry Dezső képviselő 2—2 forintot ígért, ha reá adják szavazatukat.

Herner János vizslói jegyző okmányossal igazolja, hogy Egry Dezső fia és kortesei 10, 20, sőt 30 forintot ígértek, a jelölt jelenlétében egy-egy szavazatért, a választás színhelyén.

Fogas István, Egry főkortese, Berkesden szeptember 26-án kihirdette, hogy a ki Egryre fog szavazni, az 26-án, 28-án és október 1-én kap egy liter bort és pörköltet.

Berecz József pécsváradi korcsmáros eskü alatti kész-bizonyítani, hogy ez az ígért be is váltalott, sőt Egry a választás előtt két héten át etette-itatta az ő korcsmájában a választókat és kifizette kontójukat.

Kiss Benedek János kijelentette, hogy ő pénzt kapott szavazatáért az Egry-párttól.

Kiss Gyula és társai okmányossal igazolják, hogy Szébenben a kisbíró kidobolta, hogy a község házában mindenki 2—2 frtot kap, a ki Egryre szavaz.

A felhozottak igazolására tanukat sorol fel, kiket kihallgattatni kér. Kéri a bizonyítási eljárás elrendelését, mely igazolni fogja, hogy Egry Dezső, a felhozott abszolút érvénytelen-ségi tényálladékokat tényleg elkövette. Kéri a választást, az eljárás befejeztével érvénytelennek kimondani és a képviselőt a költségekben elmarasztalni.

Edvi-Ilés Károly választásvédő azzal kezdi, hogy a kérvény már önmagában véve bizonyítéka annak, hogy a megtámadott választás a legtisztábbak közé tartozik. Kérvényezők a rendelkezésükre álló 30 nap alatt csupán ezeket az adatokat voltak képesek a legnagyobb erőlködéssel, a legszorgosabb kutatással összehozni, holott a néppárti ellenfél érdekében a papok is mindent elkövettek az adatok gyűjtése végett. A kérvény hat esetet sorol fel, amelyből négy eset a komoly bírói mérlegelés köréből teljesen kiesik. Hogy Egry fia és kortesei pénzt ígértek a szavazatokért, azt felhossa a kérvény, de azt, hogy kaptak-e pénzt, vagy hogy kik kaptak, arról nem emlékezik meg. Éppen így nem nevezi meg a kérvény azokat, akik Fogas István felszólítására bort, pörköltet fogyasztottak, és akik két héten át Berecz korcsmájában ettek-ittak, az Egry kontójára. Erre nézve becsatolja Berecznek két tanu által aláírt nyilatkozatát, amelyben kijelenti, hogy ő azt a kijelentést senkinek sem tette. Bizonyítja, hogy Fogas kihirdetésénél Egry jelen nem lehetett, mert aznap egészen más vidéken volt elfoglalva.

A kisbíró, kinek a nevét a kérvényezők nem tudják, de ő megmondja: ifj. Szabo János — nyilatkozatban jelenti ki, hogy ő fuvardíjak átvételére hívta a község házára a választókat, amit a párt fizetett, mert — ugymond — Egrynek még annyi pénze sincs, amennyivel a fuvardíjat kifizethesse.

Arra, hogy az etetés, itatás mily nagy mértékben történt, kérvényezők képviselője 26 tanut hoz fel, de nincs tény, amelyre kihallgatók volnának. Mire hallgatják ki őket, ha senkit sem tudnak megnevezni.

A többi két eset — hogy a megnevezett öt berkesdi választónak 2—2 forintot ígért Egry, ez már konkrét vád, de minden alapot nélkülöz. Feltehető-e a képviselőről, hogy a zárókor, midőn neki már 172 szavazattöbbsége volt, öt embert megveszteget és ezzel veszélyezteti a választás érvényességét. Különben is a fuvardíj és ellátásra a törvény 6 koronát állapít meg, — ha 2 forintot ígérnek, az nem vesztegetés. Hogy Kiss Benedek János pénzt kapott az Egry párttól, tagadja. Ő maga nyilatkozatot állított ki erre nézve.

Miután konkrét adat, tény nincs, melynek alapján a bizonyítást elrendelni lehetne, kéri a kérvény visszautasítását; az esetben pedig, ha a vizsgálat elrendeltetnék, felajánlja a képviselő tanuskodását is, az igazság érdekében.

A viszonyválaszok elmondása után a Kuria tanácskozássra vonult vissza.

A tanácskozás eredménye az, hogy a Kuria a vizsgálatot elrendelte.

Wolff — Bleichröder.

(Leleplezett távirati iroda.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 30.

Mind a kettő európaszerte ismeretes név. Az első a berlini félhivatalos távirati iroda — Wolff-Bureau — cégéről képezi, a másik pedig híres berlini bankház, mely különösen a Bismarck-éra alatt játszott kiváló szerepet a pénzügyvilágban.

A kettő a napokban úgy került együvé, hogy a berlini „Berliner Tageszeitung“ megírta, hogy a Bleichröder-cég a Wolff-iroda fő részvényese és hogy az iroda a táviratokat, mielőtt azokat a sajtó részére kiadja, bemutatja a Bleichröder-cégnek jóváhagyás végett.

Az említett Agrár-lapnak ez a vádja természetesen mindenütt nagy feltűnést keltett, annál inkább, mert a Wolff-iroda az egész világ sajtóját ellátja hírekkel.

Eme vád ellen természetesen valahogyan védekezni kellett. A Wolff iroda ki is adott valamelyes kommunikét — ilyenek gyártását a félhivatalosak nagyszerűen értik, — a melyben maga is beismeri, hogy a Bleichröder-cég a részvények nagy részének a birtokosa. A kommuniké szerint a táviratokat „nehány év óta“ nem mutatják be a Bleichröder-cégnek, a mivel tehát az iroda maga is megvallja, hogy azelőtt igenis bemutatták azokat a bankháznak, mi csakis cenzurális céljából történhetett.

A magyar sajtót ez a dolog nem hagyhatja érintetlenül. Ugyanis a magyar lapok — sajnos — nincsenek abban a helyzetben, hogy Európa fővárosaiban külön tudósítókat tarthassanak és ennek következtében a bécsi és berlini félhivatalos távirati irodák hírszolgálatára vannak utalva.

Ezeket az irodákat kormányközegek vezetik és a fontosabb táviratokat kiadás előtt a bécsi, illetve a berlini külügyminiszterium sajtóirodájának bemutatni tartoznak. Itt azokat gyakran az igazság rovására „félhivatalos szellemben“ megfésülik. Már most ha ezenkívül a

híreket még egy-két bankarcég szellemében alakítják át, nem csodálható, ha a félhivatalos tudósítók gyakran teljesen elferdítve adják elő a lefolyt eseményeket.

A külföldi nagy lapok, sőt a bécsiek is, ennek tudatában nem is igen használják ezeket a félhivatalos táviratokat és nagy költséggel tudósítókat tartanak majdnem minden fővárosban.

TÁVIRATOK.

Konzervatívok bukása Romániában.

Bukarest, december 30. Krajovában Ciocazan liberálist 1152 szavazattal képviselővé választották Jonescu Take konzervatív volt miniszter 549 szavazata ellenében, Dorohocuban pedig Vasescu liberálist választottak meg 129 szótöbbséggel a konzervatív ellenjelölttel szemben. Ezt a két választást, valamint Budisteanu tábornoknak Brailában szenátorrá történt megválasztását súlyos vereségnek tekintik az ellenzékre, különösen Cantacuzene és Jonescu Take hiveire nézve.

Szabados bocsájtott angolok.

London, december 30. Kitchener lord jelentette Johannesburgból tegnapi: A burok által Queefontein mellett elfogott angolokat ismét szabadon bocsátották; ezek ma Betlehembe érkeztek.

Purgly Lajos halála.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30.

A József főherceg-uti Purgly-ház vasárnap délután óta gyászpompában feketélik. Purgly Lajos, a csanádmezei közelet egyik kiváló alakja hosszabb betegség után elhunyt. Halála Arad legelőkelőbb családait borította gyászba.

Purgly Lajost csaknem egy évtizeden át gyötörte a betegség. Hiába fáradozott érte Parez Gyula dr. és hiába hívták Moravcsik dr. egyetemi tanárt is. Vasárnap délután két órakor a halál váltotta meg szenvedéseitől Purglyt 57 éves korában.

Purgly Lajos elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. jószáshelyi Purgly Lajosné szül. montzai Konstantiny Berta, úgy a maga, mint János és Emil fiai, valamint menyé jószáshelyi ifj. Purgly Jánosné szül. jószáshelyi Purgly Györgyike, ugyszinte sógora jószáshelyi ids. Purgly János és sógornői kezdivásárhelyi ids. Vászárhelyi Lászlóné szül. jószáshelyi Purgly Teréz, és monyorói Urbán Ivánné született jószáshelyi Purgly Mária, nemkülönbén számos rokon nevében a leg-sajgóbb fájdalommal jelenti forrón szeretett férjének, atyának, testvér, sógor és rokonnak jószáshelyi Purgly Lajosnak folyó hó 29-én, d. u. 2 órakor, életének 57-ik s boldog házasságának 26-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei december hó 21-én d. e. 9 órakor fognak a családi házban (József főherceg ut 21. sz.) az ágostai hitv. evang. egyház szertartásai szerint tartandó ima után Tompára szállíttatni s ott a családi sírboltba ugyanaz nap d. e. 11 és fél órakor örök nyugalomra helyeztetni. Az örökkévalóság szelleme lebegjen áldott porai felett!

Diszes ravatalon nyugszik a halott, ugyanazon, melyen annak idején Milán volt szerb király feküdt, s a külső posztalé is ugyanolyan selyemplüss függőnyzettel van ellátva, a milyen Milán halála alkalmából a karlovici székesegyházat díszítette.

Holnap, 31-én lesz Purgly Lajos temetése a tompai pusztán levő családi sírboltban. A koporsót s a gyászoló közönséget az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak különvonata viszi, a

mely 10 órakor indul, Pécskán és Battonyán a résztvevő közönség számára megáll és a temetés után azonnal visszatér Aradra.

A koporsóra eddig a következő föliratu koszorukat küldtek:

Aldott jó öcsémnek — Jani. Felejthetlen keresztanyjának — Janka és férje. Felejthetlen nagybátyjának — Margit és Laci. Szeretett Lajos bátyjának — Magda és Miklós. Forrón szeretett Lajos bátyjának — Péter és Illés. Felejthetlen Lajosnak — Kugler-család. Özv. Antalfyné. Öszirta barátság jeléül — Hauser K. ezredesné. Szeretett Lajos bácsinak — Ila és Kasi. Bár távol tóled, de nemes lelked vonz — dr. Verzar Gyuláné. Mély részvétele jeléül — Takácsy Sándor. Jó Lajos bácsinak — Elza és Erneszt. Tisztelete jeléül — Biró Bert. Gróf Brédaék. Kegyelete jeléül — Csernovics Diodor és neje. Felejthetlen drága Lajosnak — Bertád. Szeretettünk kisér utolsó utadon — a Szilágyi család. Felejthetlen jó barátunknak — Lonovics-család. Felejthetlen drága jó atyánknak — Györgyi és Jancsi. Felejthetlen jó atyjának — Emil. Felejthetlen Lajosunknak — Purgly Mihály és családja. Szeretett testvér és sógornak — Manó és Iván. Szeretete jeléül — Vilma és Miklós.

A börtönben felejtett rab.

(Rémes karácsony.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30.

Frankfurtból jelentik, hogy az ottani rendőrség börtönében bennfelejtettek egy letartóztatott embert és csak három nap múlva jutott ismét a fogházör eszébe fölkeresni a boldogtalant, kit ekkor már az éhségtől és szomjúságtól eszméletlenül félholtan találtak.

A párját ritkító dologról a következő részletes tudósítás számol be: Karácsony előtt való nap, e hónap 24-én, kedden Majna mellett Frankfurtban a rendőrség letartóztatta egy ottani postahivatalnok fiát és ideiglenesen az egyik zárkába csukta el.

Hogy a letartóztatás miért történt, nem árulták el; tény, hogy a fogoly fiatalemberről a letartóztatás után teljesen megfélekedtek. Sem ki nem hallgatták, sem ételt vagy vizet nem adtak neki.

Estére — karácsony este volt — a fogoly már az éhségtől és szomjúságtól kinezva, kétségbeesetten dörömbölt a cella ajtaján, hogy magára vonja a figyelmet, de hiába, nem jött senki. Kedden délelőtt tartóztatták le a szerencsétlent és péntek reggelig volt bezárva, úgy, hogy nem volt egy falat kenyere és egy korty vize.

Egy lélek se nézett feléje, azok, akik elvették a letartóztatási parancsot kiadták, azok, akik letartóztatták és akiknek az őrizetére bízták: egytől egyig elfeledkeztek arról, hogy a rendőrségi épület börtönül szolgáló pincehelyiségében egy fogoly van immár negyedik napja bezárva.

Pénteken reggel találtak csak rá kétségbeesett állapotban.

Ájultan hevert a földön, keze, lába a hosszúságú dörömböléstől csupa vérző seb.

Nyomban orvosi kezelés alá vették, de az orvosok nem hiszik, hogy meg lehessen menteni az életnek. Folyton tartó eszméletlenségéből maig sem ocsudott fel. Még ha föl is épül, valószínű, hogy ép elméjü nem lesz soha: a szörnyű szenvedések kétségtelenül megbontották a lelki egyensúlyát a hivatali lelkiismeretlenség e szálnalmas áldozatának.

A frankfurti rendőrség kétségbeesetten iparkodott eltílni a dolgot, de a titok ma kipattant és most már az egész városban szél-tében tárgyalják ez esetet.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Színházi képtelenség, bohózat. (Páros berlet.)
Szerda: Délután: Vörös talár, szimű. Este: A svihákok, operette (Páratlan berlet.)
Csütörtök: Rosenkranz és Gúldenstern, vígjáték. (Páros berlet.)
Péntek: Uj cég, szimű. (Páratlan berlet.)
Szombat: Páholy, bohózat. (Páros berlet.)

* **Mészáros Gizella Aradon.** Mészáros Gizella, a Nemzeti színház tagja e hét folyamán két estén át fog vendégszerepelni az aradi színházban. A művész a *Kis lord* s az *Ahol unatkozunk* című darabokban lép föl.

* **A vasgyáros.** Nagyon kis számú közönség előtt adták ma a Vasgyarost, aki ugyilatszük nálunk Aradon már a tönk szélére jutott, oly szegényes a lakása, a berendezése, hogy 20 koronát sem érő végrehajtási alap kerülne ki butorzatából. Az előadás maga már a berendezésnél jobb volt, *Palágyi, Menszáros Margitnak* nagyobb jelenetei sikerülteknek mondhatók. *Bácsné, Garai Ilonka* szintén jók voltak.

* **Színházi képtelenség.** Szilveszter estéjén egy rég nem adott kacagtató bohóságot eleve-nitenek fel az aradi színházban a *Színházi képtelenségeket*. Öt év óta nem került színre ez a mulattató énekes bohózat, mely mindenkor vonzó darabja volt a műsornak. Az előadásban, melyre nagy szorgalommal készült a személyzet, *Komlósy, Tolnayné, Mányay, Garai, Fenyéri, Bács, Boda, Mezey, Polgár, Palágyi, Giréth* vesznek részt.

A bécsi zoké-klub

a hazardjáték ellen.

(Szemere Miklós — szerelmes levelet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30

Az a nagy kártya-nyereség, melynek Szemere Miklós a boldog tulajdonosa, még mindig élénken foglalkoztatja Bécs és Budapest főrangú köreit. Különös sulyt és fontosságot ennek a dolognak, melyet maguk az érdekeltek különben semmibe sem vesznek, az ad, hogy a király a mostani esetenél rendkívül élesen elítélte a hazardjátékokat.

Valószínűleg a király eme határozott fellépésének tulajdonítható, hogy a bécsi zoké-klub, melynek helyiségeiben az a hirhedt bacarat párti lefolyt, választmányi ülést hívott össze ez alkalomból s határozatul kimondta, hogy a *hazardjátékokat végkép kitiltják a klubból*. Azokat a tagokat pedig, akik a klubnak ezen határozata ellen vétenének, a választmány *haladéktalanul kizárja a klubtagok sorából*.

Potoczky József grófról, aki a bécsi zoké-klubban a két millió koronát elvesztette, érdekes adatokat jelentenek Oroszországból, hol a gróf birtoka van.

A gróf fiatalabbik fia gróf Potoczky Alfréd, volt osztrák miniszterelnöknek. Az idősebbik fia, Román gróf örökölte a majorátust és a bécsi urakházának tagja.

A két fitestvér két *Radzivil* hercegnőt vett el feleségül és ezen a révén a német császári családdal rokonságba kerültek. József gróf, aki Lembergben tanult, anyja halála után az anyai örökséget vette át. Anyja született *Ssangusko* hercegnő volt és a vidéken a „vad Marica” (dzyka Marica) néven ismerték. Birtoka évente három-négy millió rubelt hozott.

Fiának, József grófnak előbb orosz állampolgárrá kellett lennie, mert mint lengyel és katolikus az orosz törvények szerint nem örökölhetett volna. A katolikus vallásról az ortodox orosz vallásra való áttérést elengedték neki. Mikor birtokait átvette, az orosz cári család meghívta és Pétervárott fényes fogadtatásban volt rész.

Potoczky most harmincöt éves. Amit most vesztett, voltaképp nem is veszteség, hanem akaratlan reváns azoknak, akiktől eddig már sokat nyert.

Ezt a revánsot azonban csak Szemere Miklós dugta zsebre. Képzeltető, hogy Szemere Miklós hány ember fantáziáját izgatta s hány emberben keltett irigységet.

Szemere Miklós rendkívüli nyereseményének híre — mint fővárosi tudósítónk írja — legelsőbbben a papírkereskedéseknek és a postának hozott hasznot. Amióta a hír nyilvánoságra jutott, Szemere garmadaszámra kapja a leveleket. A levélhordók alig bírják cipelni ezeket és a levelek illatával megtelik az egész háza.

Tudniillik a levelek négyötöd része — szerelmes levél. Légyottot, állandó és futó viszonyt minden rendű és rangú nők annyit ígérnek, hogy száz don Juan se bírná ezeket lebonyolítani s a csekély egy millió forintból mégis ki lehetne fizetni.

Ingyen kenyér!

— Ujabb adományok. —

Arad, december 30

Egy harmadik osztályos iskolás fiú: Nagy Lajos vezeti a gyűjtést. Maga rajzolta a gyűjtőívet és 10 korona 12 fillért szedett össze rajta az éhezők számára. A Jókai Mór egyik költeményében megénekelt „nagylaki iskolás fiúk”-at juttatja eszünkbe Nagy Lajoska meghatóan szép cselekedete. A költeményben megénekelt nagylaki gyermekek két-három uzsonnára való kenyeret kértek az anyjuktól és az asszonyok nem győzték csodálni a fiuk falánkságát.

— Ugyan hová lesz az a sok kenyér? ...

Végre kiderült, hogy néhány éhező pajtás jár az iskolába. Ezeknek viszik a nagylaki fiúk azt a sok kenyeret.

Nagy Lajoska, olvasd el azt a szép költeményt. Büszke lehetsz rá, mert a te lelki rokonaidat örököltette meg abban a költő!

A jótékonyágáról ismert *Rudolf asztaltársaság* és *Simay István* ur 10—10 koronát adtak, *Reier Laura* és *Margit* kis-asszonyok pedig 4 korona 70 fillért gyűjtöttek.

Meg kell emlékeznünk e helyen egy nagy aradi vállalat derék munkásairól. Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak főmühelyének személyzete holnap, december 31-én Szilveszter-ünnepélyt rendez, amelynek tiszta jövedelmét az ingyenkenyérre fordítják. Vajha minél több követőre akadna e szép példa. A farsangi mulatságok révén így szép összeget lehetne gyűjteni az éhezők számára.

A begyűlt összeg kimutatása itt következik:

	Korona
Nagy Lajos elemi isk. III. b) oszt. tanuló gyűjtése	10.12
Rudolf asztaltársaság	10.—
Simay István	10.—
Reier Laura és Margit	4.70
Mai gyűjtésünk eredménye	34.82
Hozzáadva a tegnapi kimutatott	2022.84
Eddigi összes gyűjtésünk	2057.66

Nagy Lajoska gyűjtése. N. N., Sz. I. és Gaál Mártonné 50—50 fillér, Sz. K., H. A., V. I., Halasz Jenő, A. R., N. N. és K. I. 40—40 fillér. K. A. 30 fillér, N. N., X. Y., S. K., Sz. Gy., X. Z., Sch. I., M. S., V. S., O. Y., K. A., Holló, K., M.

A., B. K., N. I.-né, ifj. T. I., Frisch Gáspár és Nagy Lajos 20—20 fillér, Z. V., A. G., A. R., N. N., Sz. H., Szilvássy Aranka, Szilvássy Mariska 10—10 fillér. Kállay Nándor 2 fillér. **Összesen 10 korona 12 fillér.**

Reier Laura és Margit gyűjtése. Reier és Salamon, Reier Laura 2—2 korona, Schäffer Gézané 20 fillér, Reier Margit, Reier Zsenni, Weisz Lipót, N. N. és N. N. 10—10 fillér. **Összesen 4 korona 70 fillér.**

Az adományokat a *kiadóhivatal* címére kérjük küldeni.

Gyűjtőívvel mindenkinek, a ki hozzánk fordul, szívesen szolgálunk.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

December 31. Az aradi és csanádi egyesült vasutak főmühely személyzetének Szilveszter-estélye (Millennium külön terme.) — Az aradi kereskedők körének Szilveszter-estélye (Központi szálló.) — A csermői műkedvelők Szilveszter-estélye. — A vándor iparos-társaság Szilveszter-estélye (Ipartestület.) — Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban. — Szilveszter-estély Zimbrón (Uradalmi vendéglő.)

Január 4. Református-bál (Fehér Kereszt.) — Az aradi hivatalosok betegsegélyző- és temetkezési-egyletének táncestélye (Kass-vendéglő.) — A berzovai iparos és kereskedő ifjuság táncvigalma (Nagyvendéglő.)

Január 5. Az aradi könyvnyomdászok egyletének álarcos-bálja (Fehér Kereszt.) — Tánccal egybekötött műkedvelői előadás Soborsinban (Arany szarvas vendéglő.)

Január 11. Aradvármegye tisztviselőinek táncestélye (Fehér kereszt.) — A pécskai izraelita nőegylet hangversenyvel egybekötött táncestélye (Pécskaváros vendéglő.)

Január 18. Az aradi mérnök és építész-egylet estélye (Központi szálló.) — Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

Február 1. Az aradi tanítók és tanítónők bálja.

Február 9. Az aradi szegény tanulókat segélyező egylet tombolával egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt.)

Február 11. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

Március 15. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

A nyomdászok álarcosbálja.

Arad, december 30

Az aradi nyomdászok álarcos bálja iránt, melyet január 5-én rendeznek a „Fehér Kereszt” nagytármében, mindenfelé nagy az érdeklődés.

A rendezőség azon igyekszik, hogy az estély minél érdekesebb legyen s az ott megjelenő közönségnek egy feledhetetlen élvezetes estét nyújtson. Lesz ott annyi nevetni való látványosság, akárcsak egy Barnum cirkuszban.

A gazdag műsorban, melyet különben óriási falragaszok is hirdetnek, különösen kiemelendők: a kínai művész táncsoport, a berlini cirkusz „Dummer August”-jának, a kontinens leghíresebb szerpentin-táncosnője: *O-Kito-nak*, továbbá *Sasha*, a világhírű hajerőművésznek fellépte, kik mindannyian eddig nem látott érdekes és eredeti dolgokat fognak produkálni a táncszünetek alatt. Ejjeli fél 12 orakor nagy nemzetközi *álarcos felvonulás* lesz, mely után a díjak kiosztására kerül a sor.

Az 1 és 2 koronás beépti jegyek már eddig is nagy számban keltek el s előre válthatók az összes aradi nyomdákban, az estélyen pedig a pénztárnál. A különféle értékes tárgyak és díjak, melyeket minden 20 ik belépő, valamint a legszebb és legvigabb nő-álarcos s a legszebb és legrutabb férfi-álarcos fognak kapni, a főtéri üzletek kirakataiban már a napokban láthatók lesznek.

(=) **A református-bál rendező-bizottsága** értesíti a közönséget, hogy a belépő jegyek előzetes megváltására a *Fehér Kereszt* szálló I. emeletének 3 ik számú szobájában irodát nyitott. A jegyek elárúsítása 1902. január hó 1-től a bál napjáig reggel 9 órától 12-ig és délután 2—5 óráig történik. Egyben felkéri a rendezőség a női énekkar tagjait, hogy a holnap, *kedden* délelőtt fél 11 orakor tartandó énekpróbán jelenjenek meg.

(=) **Mulatságok a tiszti kaszinóban.** Az aradi tiszti kaszinó a télen négy táncvigalommal egybekötött szórakoztató estélyt rendez a várbeli kaszinó dísztermében. Az estélyek de-

cember 31-én, január 18-án, február 11-én és március 15-én lesznek. A meghívókat már szétküldték.

(=) **Mulatság a szegény tanulók javára.** A szegény tanulókat segítő egyesület választmánya özv. *Hauser* Károlyné ezredesné elnöklése alatt tegnap délután ülést tartott, melyen elhatározták, hogy jövő évi február 9-én hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendeznek. A mulatságból befolyó jövedelmet jótékony célra fordítják. Megállapították egyúttal a mulatság részletes programját. A mulatság elnöke *Csernovits* Diodor, táncrendezők *Vásárhelyi* János és *Lacszay* Gyula. A tombolánál közreműködnek *Lócs* Rezsóné, *Steiner* Ferencné és *Habereger* Györgyné urnők, kiknek segídeni fog tizenkét szép leány. A pénztárnál dr. *Keresztes* Gyuláné és dr. *Robitzek* Agostonné urnők fognak fáradozni. A hangverseny részleteit tárgyalta ezután a választmány. Lesz zongora, ének sőt humoros felolvasás is. A tánchoz a zenét a 33 ik gyalogezred zenekara és egyik aradi cigány zenekar fogja szolgáltatni. Az ülésen jelen voltak: özv. *Hauser* Károlyné egyesületi elnök, *Halmi* Andorné, *Habereger* Györgyné, *Hermann* Gyuláné, *Lacszay* Endréné, *Lócs* Rezsóné, *Reicher* Károlyné, dr. *Schuster* Henrikné, *Sármezei* Endréné, dr. *Tisch* Mórné, *Vásárhelyi* Janka és özv. *Végh* Aurélné stb. *Dálnoki-Nagy* Lajos alelnök, *Kovács* Vince titkár és *Biró* Albert.

(=) **Mulatság az ingyen kenyér javára.** Nemescélú mulatságot rendez holnap, december 31-én az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak főműhely személyzete. Kedélyes Szilveszter-estélyt tartanak, a melynek tiszta jövedelmét és felülfizetéseit az ingyen kenyér javára fordítják. A mulatság a Millennium sörcsarnok külön termeiben lesz s a szórakoztatásról gazdag és változatos műsor gondoskodik. Lesz monolog, tréfás dalszámok, szavatok, tombola, világposta, humoros előadás és persze: tánc, egészen reggelig. Belépti-díj: előre váltott személy-jegy 80 fillér, család-jegy 2 korona. A pénztárnál: személy-jegy 1 korona, család-jegy 2 korona 40 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirtapilag nyugtáztatnak. A zenét egy elsőrendű cigányzenekar szolgáltatja. Kezdeté este 8 órakor, vége kivirradtkor. Jegyek előre válthatók *Kilényi* C. és *Társá*, *Pick* Ernő és *Keppich* Zsigmondnál.

(=) **Kereskedők Szilveszter-estje.** Szilveszter, a vígságnak szentelt nap, a mely mintha a vidámságával kiengesztelné az embereket a sok keserűségért, a melyben az egész éven át részük volt, méltó ünnepre, méltatásra talál Aradon. Az *Aradi Kereskedők Köre* a naphoz illő, vidám és föltöttebb élvezetes estélyt rendez e napon, este a *Központi szálló* nagytermében, Komoly urak, urhölgyek álltak be ezen a napon a vidámság szolgálatába, s a jövedelükkel, az ötleteikkel meg a művészetükkel vállaltva dolgoznak az est sikerén. Az est báziás jellegű, de vendégeket szívesen lát a rendezőség. Meghívók nem bocsáttattak ki. Belépődíj két korona, a kör tagjai a szokásos kedvezményeket élvezik. Az estélynek ez a műsora:

1. *Chopin*. „*Polonais*.” előadja zongorán *Scherhag* Ernőné.

2. *Szeghő* Sándor. „*Kinai nyitány*.” előadja: *Scherhag* Ernőné urnő, *Doka* Miklós, *Goldzieher* Albert, *Goldzieher* Márton, *Holzer* József, *Vadellurger* Ede, *Mayer* Ede, *Schattler* József, *Scherhag* Ernő, *Szeghő* Béla, *Szeghő* Sándor, *Stöhr* Matyás urak.

3. A *Hipnotizmus*. Jelenet az „*Apórok*” című vigjátékból, előadják: *Naschitz* Ella és *Favagó* Rezső.

4. *Szeghő* Sándor. *Mayer Ede buja és öröme*” előadják a 2 ik számban szereplők.

5. „*Utazás a legsötétebb kereskedők körében*” Irtá és felolvassa *Kormos* Sándor, a képeket vetíti *Weisz* Hugó.

A műsört tánc követi.

(=) **Táncmulatság Zimbrón.** December 31-én jótékony célú Szilveszteri táncmulatságot rendeznek a zimbrói uradalmi vendéglőben *Kalkó* Sándor, *Klug* Lajos, *Vass* Andor és *Weisz* Miksa. A tiszta jövedelmet a zimbrói állami népiskola

alapja javára s a szegény iskolás gyermekek felruházására fordítják.

(=) **Műkedvelői előadás Megyesegyházán.** A megyesegyházai műkedvelők nagy sikerrel adták elő e hó 26-án *A tót leány* című népszínművet. Közreműködött *Lázár* Etelka, *Pécs* Zsuzsika, *Fekete* Rózsika, *Pallag* Mariska, *Vitaszek* Gizella, *Héder* Juliska, *Takács* Juliska, *Resetár* Linka és *Papp* Erzsike kisasszonyok, továbbá *Csatlós* István, *Gyula* Pál, *Fekete* István, *Leipniker* Dezső, *Gái* Károly, *Martinez* György, *Resetár* András és *Rabcsányi* Pál urak. Az előadást táncvigalom követte, a tiszta jövedelmet szegény gyermekek fölruházására fordították.

(=) **A seprősi iparosok olvasókörre** sikerült táncmulatságot rendezett, melyen a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: *Korponay* Béláné, *Gábor* Trajáné, *Surján* Károlyné, *Binder* Vilmosné, *Serban* Györgyné, *Molnár* Lajosné, *Sárosi* Kálmáné, *Kormon* Istvánné, özv. *Zsengellér* Dánielné, *Korponay* Józsefné, *Pável* Jánosné, *Fekete* Józsefné, *Fekete* Gáborné, *Turkus* Györgyné, *Oszterman* Jánosné, *Panyagai* Béláné, *Bausche* Flóriáné, *Bagosi* Pálné, *Kis* Istvánné, *Dina* Károlyné, *Zsengellér* Gergelyné, *Korponay* Gyuláné, *Páhor* Antalné, *Kamacsay* Károlyné, és *Daul* Tódora (Seprős), *Szántó* Béláné (Szintye), *Endrész* Károlyné és *Petreheje* Flóriáné (Apáti).

Leányok: *Korponay* Juliska, *Zsengellér* Emilia, *Korponay* Mariska, *Dina* Vilma, *Braun* Rózsika, *Bagosi* Irén, *Vaja* Irén, *Surján* Boriska (Seprős), *Petreheje* Erzsike, *Ida* és *Milike* (Apáti), *Oszterman* Giza és *Terézia*, *Alexi* Mariska, stb.

Pályázat a Népszínház bérletére.

(Hat ajánlat.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 30.

Ma délelőtt 10 órakor járt le a határideje a Népszínház bérletére vonatkozó pályázatnak.

Hat rendbeli ajánlatot adtak be. A pályázók a következők: *Porcsolt* Kálmán, *Vidor* Pál, *Somló* Sándor, *Verő* György, *Heltai* Jenő, *Márton* Miksa.

A népszínházi bizottság, ma déli 12 órakor ülést tartott, amikor is fölbontották a beérkezett zárt ajánlatokat. Az eredmény a következő:

Porcsolt Kálmán évi 72,000 korona bért ajánl; ezenfelül bizonyos feltételek mellett hajlandó a Népszínházat villamos világítással ellátni s tíz éves bérletnél, (a bérlet különben csak öt évre szól) kétszáz ezer korona értékben, teljesen felszereli a Népszínházat díszlet-tárral, férfi- és női-ruhatárral, butorokkal és kellékekkel, oly módon, hogy száz ezer korona értéket azonnal a népszínházi bizottság tulajdonába bocsát s a második száz ezer korona értéket a bérlete utolsó évében. Részletesen kimutatja az ajánlatában, hogy 373,252 korona erejéig finanszírozta a Népszínházat s terjedelmes emlékiratot csatolt az ajánlatához, a művészeti programjáról.

Vidor Pál 60,000 korona bért ajánlott föl; forgótőkéül pedig 200,000 koronát jelentett be.

Somló Sándor 40,000 koronát ajánl s forgótőkéül 120,000 koronát.

Verő György egyedül csak 44,000 koronát ajánl.

Heltai Jenő évi bérként 43,000 koronát ajánl föl s bemutatja *Váradi-Rádi* János nyilatkozatát, amelylyel biztosít 200,000 korona forgótőkét. *Heltai* följajánlja, hogy a Népszínházba a villamosságot bevezeti, de olyan föltétellel, hogy ennek költségét neki a népszínházi-bizottság 5—10 év alatt visszatéríti.

Márton Miksa évi 48,000 korona bért ajánl föl s forgótőkéül 200,000 koronát.

A népszínházi-bizottság mindezeket az ajánlatokat, összehasonlítás és véleményadás

végelt kiadta a népszínházi végrehajtó-bizottságnak.

A népszínházi-bizottság ma foglalkozott még a színház jövő évi költségvetésével és műsorával is.

Egy reklamorvos bojkottálása.

(A budapesti orvosok mozgalma.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 30.

Utóbbi időben annyira elszaporodtak a diplomás emberek, hogy egyik-másikuk ahhoz a szerhez fordult, a melylyel a kereskedő-világ hódítja a vevőket: a reklámhoz.

Ezen a téren aztán a lehetetlenségig vittek a diplomás emberek is, különösen az orvosok közül néhányan. A míg a kollegák tulnyomó része a tudomány tisztaságában munkálkodott, vagy ha nyilvánosan hirdette is tudományos ismereteit, azt bizonyos elfogadható módon, a tisztesség megnátározott keretein belül tette, addig nem így tettek Budapesten a reklamorvosok.

Egész sereg olyan diplomás orvos van Budapesten, aki nagyhangú reklámmal dolgozik, ajánlja magát és „felülmúlhatatlan, biztosan ható” gyógyító szereit a szegény publikumnak. És a publikum beveszi az ilyen nagyhangú frázisokat s ma már az ilyen reklámhősök bizonyos országos hírnévnek örvendenek. Dicsérik a szereiket és gyógyító módjukat. — Különösen nagy számmal burjánoztak föl az olyan orvosok, akik a titkos betegségek ellen ígérnek jó pénzért feltétlen hatású gyógyszereket.

Az ilyen orvosok természetesen nagy kárára vannak többi szerény eszközökkel, egyedül az ügyességükkel és képzettségükkel dolgozó kollegáiknak. Nemcsak a közönséget vezetik félre, hanem üres, hatás nélkül maradó gyógyszereikkel a közönségben kisebbitik a bizalmat az orvosi tudomány iránt. A reklám dobját verő orvosokkal szemben alig lehet valamit tenni.

Most azonban mégis alkalom nyílik egy ilyen Aeskulapnak a bojkottálására. Természetesen csak erkölcsi bojkottról lehet szó. A budapesti „Orvos-egyesület január 8-án rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya egy kizárási indítvány fölött való döntés.

A kizárási indítványt P. dr. ismert nevű budapesti reklamorvos ellen adta be az orvos-egyesület 28 tagja *Tauffer* tanárhoz, az orvos-egyesület elnökéhez. Az alapszabályszerű indítvány folytán *Tauffer* tanár január 8-ára hivta össze a közgyűlést.

P. dr. 1882-ben kapott oklevelet a budapesti orvos egyetemen. Mikor oklevelét megkapta, ahelyett, hogy valami rendes praxis után nézett volna, vizgyógyászattal és masszázsszal kezdett foglalkozni. Mindez természetesen a legörületesebb reklám mellett történt. A közönség azonban csakhamar megismerte a reklámot, mire P. dr. fényfürdőket rendezett be. A Kerepesi-úton fényes helyiségekben van elhelyezve a fény- és napfürdő.

Legutóbb aztán a *természeti gyógymodot* kezdte hirdetni, mint az egyedül célravezető eszközt a betegségek meggyógyítására.

A többi orvosok természetesen furcsa szemmel nézik s elhatározták, hogy erkölcsileg bojkottálni fogják a reklamorvost, amennyiben kizárják az orvosegyesületből, mely az orvosok legelső erkölcsi testülete.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A végzett szakiskolai tanulókhöz. *Nussbaum* Sándor, a szegedi fa- és fémipari szakiskola végzett növendéke s a Budapesten létesítendő Ipari szakiskolát végzetek országos egyesülete" előkészítő bizottságának tagja kéri az Aradon és környékén tartózkodó végzett, vagy III. és IV. éves szakiskolai tanulókat, hogy a létesítendő egyesület céljainak ismeretése s az alapszabályok megvitatása céljából gyűljenek össze e hó 31-én délután 3 órakor. Gyülekezési hely az aradi szakiskola.

(*) Az aradi Kossuth Lajos betegsegélyző és temetkezési egyesület választmánya vasárnap tartotta ez évben utolsó rendes választmányi ülését, mely alkalommal Reich Hermann aradi lakos lett új pénzbeszedőül megválasztva. A gyűlés befejezése előtt Klein Ignác elnök szíves szavakban köszönte meg a választmány hathatós közreműködését és egyben felkérte, hogy őt jövőben fokozottabb mérvben támogassa feladatának teljesítésében; végül pedig a választmánynak boldog új évet kívánt. Fekete Jakab alelnök szép beszédben méltatta Klein Ignác elnöknek az egyesület felvirágzása körül szerzett elévülhetlen érdemeit és örömeinek adott kifejezést, hogy úgy maga, valamint az egész választmány nevében a bekövetkezendő újévhez a legőszintébb szerencsekívánatait tolmácsolhatja.

(*) Az elaggott iparosokat segélyző Rudolf asztaltársaság e hó 22-én tartotta rendes értekezletét, mely alkalommal hat elaggott, kereséktelen iparost 10—10 korona segélyben részesített. Az asztaltársaság holnap, e hó 31-én tartja évről-évre rendes helyiségében s ezzel kapcsolatban kedélyes Szilveszter-estélyt rendez.

Mecséry báró halála.

(Egy híres kártyapárti története.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 30.

Mecséry báró vezérőrnagy szívvelhűdés következtében ma Bécsben meghalt.

Mecséry báró vezérőrnagy ismert alakja volt a mostanában oly hirhedtté vált bécsi zoké-klubnak, a melyben sokszor fordult meg. Halála alkalmával egy rendkívül érdekes kártyapártit említünk föl, a mely kiválóan jellemzi az elhunyt bárót, mint kártyajátékost és mint gentlemant.

Mecséry báró 1880-ban egy napon fölment a klubba, a hol egy orosz herceg piképartira hívta őt. Leültek játszani s a párti csöndes, polgári alapon indult meg.

A hercegnek nem kedvezett a szerencse Mindegyre vesztetett, de természetesen csak apróbb összegeket. A folytonos „pech“ azonban bosszantotta a herceget s mikor a veszteség 300 forintra rugott, elszántan szólt a báróhoz:

— Dupla, vagy semmi!

Ez sem hozott szerencsét. A herceg csak vesztett tovább is, a mi még jobban ingerelte. A párti órákon át eltartott. A klubban már fölgyújtották a lámpákat, de az orosz herceg még mindig ott játszott Mecséry báróval. És a herceg egész idő alatt szakadatlanul vesztett. Az összeg pedig nőttön-nőtt, még pedig aránytalanul, mert a herceg ezután is gyakran mondta ki:

— Dupla vagy semmi!

A párti addig tartott, míg a herceg azon vette magát észre, hogy másfél millió forint veszteségben van.

Ekkor föl akart állani, de Mecséry nem akart ilyen nagy nyereséggel távozni. Megpróbálta, hátha sikerül a szerencsét megfordítani s most ő mondta:

— Dupla vagy semmi!

A herceg azonban mosolyogva válaszolt;

— Alig birom ezt a másfél milliót kifizetni, a dupláját meg éppen nem birom. Abba kell hagynom a játékot!

De Mecséry báró nem akart belényugodni ilyen eredménybe. A duplázásoktól fogva a párti határozottan *hazard-jellegűvé lett*, a mit ő, a nyerő fél röstelt kifogásolni. A herceg provokálta, ő elfogadta, de a másfél milliót mégsem akarta elfogadni. Esetéről nyomban jelentést tett ő maga a klub igazgatóságánál. Előadta a párti lefolyását, határozatot kért a másfél millióra nézve, s kijelentette, hogy ezt a horribilis összeget nem fogadja el, mert ilyesmi őt, *mint hazardjátékost bélyegezné meg.*

A klub igazgatói akkoriban *Hohenlohe* herceg, *Hunyady* Kálmán gróf főszertartásmester, és *Festetics* Tasziló gróf voltak. Azonnal összeültek és tanácskoztak a Mecséry vezérőrnagy esete fölött.

Az igazgatóság beható tárgyalás után kimondta, hogy a pártiban hazardmódra nyert összeget a báró nem köteles elfogadni. S kiszámították, hogy ha a párti a megkezdett szolid alapon tovább folyik és a herceg folyvást szerencsétlenül játszik, erre az esetre 30.000 forint lett volna a vesztesége. Ennyinek a megfizetésére ítélték a herceget, a ki Mecséry kérelmére ebben meg is nyugodott.

Igy egyenlítették ki Bécsben 21 évvel ezelőtt egy másfél milliós pártit 30.000 forinttal.

HIREK.

— Az Aradi Közlöny naptára. Az Aradi Közlöny naptárának szétküldését a holnapi nappal kezdjük meg. Helyben a lapkihordók kézbesítőiv mellett hordják ki a naptárt, vidékre póstán megy. Kérjük azon t. előfizetőinket, kik január 3-ig a naptárt meg nem kapták, hogy eziránti panaszuikat lapunk kiadóhivatalában jelentsék be. Vidékről csak olyan reklamációt vehetünk tekintetbe, melyet az illető helység postahivatala hitelesít.

— Jubiláló vasuti főfelügyelő. *Vass* Gusztáv, az Arad-csanádi vasutak főfelügyelője és a forgalmi osztályának főnöke ünnepelte meg 25 éves évfordulóját annak, hogy az Arad-csanádi egyesült vasutak szolgálatába lépett. Ebből az alkalomból meleg óvációkban részesítették *Vass* Gusztávot tisztviselő társai, az állomásfőnökök pedig testületileg tiszteltek nála. A küldöttség vezetője *Olasz* Vilmos borossebesi állomásfőnök volt, a ki üdvözlő beszédet mondott a jubilánshoz s átnyújtotta neki a főnökök ajándékát: két értékes emléktárgyat. *Vass* Gusztáv meghatott bangon köszönte meg az állomásfőnökök figyelmét és azt a ragaszkodást, melyvel irányában viseltetnek. A küldöttségben résztvettek az arad-csanádi vasutak összes állomásfőnökei és a vasuti tisztviselők.

— Tisztelgés a polgármesternél. Ma délután Gáj, Pernyáva és Sága külvárosok földmivelőinek nagyobb küldöttsége tisztelgett *Institoris* Kálmán polgármesternél. A küldöttséget *Mittner* József törvényhatósági bizottsági tag vezette.

— Uj virilisták. Aradváros törvényhatóságának három tagja: *Müller* Károly, *Reisinger* Zsigmond és *Vannay* György lippai közjegyző lemondottak az Aradon viselt virilis jogukról. Ennek folytán a megüresedett tagsági helyekre a központi választmány az adófizetés magasága szerint sorrendben következő három legnagyobb adófizetőt törvényhatósági bizottsági tagokként igazolni fogja. A három következő legnagyobb adófizető *Lengyel* Tivadar 1285 ko-

rona 0,5 fillér, *Glück* Zsigmond 1207 korona 50 fillér és *Reisinger* Sándor 1198 korona 34 fillér adóval. Utóbbinál kimutatott összeg diploma alapján kétszeresen van számítva.

— Kinevezések. A földmivelésügyi miniszter *Appel* Rezső, *Pravodovsky* István és *Nagy* György aradi állami jószágigazgatósági számvevőségi gyakornokot számtisztékké nevezte ki. Két előbbi az aradi jószágigazgatósághoz, *Nagy* Györgyöt pedig a besztercebányai erdőigazgatósághoz osztotta be. A pénzügyminiszter *Horváth* Frigyes aradi számgyakornokot ideiglenes minőségben számtiszté névezte ki.

— A helyőrségek változása. A magyar szent korona területén állomásozó ezredeknél a P. Lt. szerint a következő változások lesznek:

A 4. hadtestből (Budapest): a 6. gyalogezred törzsét és két zászlóalját Budapestről Bécsbe (Wöllersdorf), a harmadik zászlóalját pedig Ujvidékről Bécsbe; az 52. gyalogezred egy zászlóalját Pécsről Stolacba; a 69. gyalogezred első zászlóalját Budapestről Bilekbe; a 8. számú bosnyák gyalogezred egyik zászlóalját Budapestről Dolnja-Tuzlába helyezik át. A 4. hadtest kerületébe áthelyezik a 23. gyalogezred törzsét és két zászlóalját Bécsből Budapesre, illetve Zomborba; a 44. gyalogezred egy zászlóalját Stolacból, a 68. gyalogezred egy zászlóalját Bjelinából, a 69. gyalogezred két zászlóalját Bilekből és a 3. bosnyák gyalogezred egy zászlóalját Dolnja-Tuzlából, ez utóbbiakat mind Budapestre.

Az 5. hadtestből (Pozsony): a 72. gyalogezred törzsét és két zászlóalját Pozsonyból Bécsbe helyezik át s viszont a 26. számú gyalogezred törzse és két zászlóalja Bécsből Győrbe kerül az 5. hadtest területére.

A 12. hadtestből (Nagy-Szeben): a 63. gyalogezred törzsét és két zászlóalját Beszterceből Plevljebe, a 4. zászlóalját pedig Szászvárosból szintén Plevljebe; a 82. gyalogezred egyik zászlóalját Gyulafejérvárról Banjalukába helyezik át. A 12. hadtest területére kerülnek: A 81. gyalogezred törzse és három zászlóalja Plevljéből Gyulafejérvárral illetve Szászvárosba és Nagy-Szebenbe; a 82. gyalogezred 2-ik zászlóalja Banjalukából Besztercebébe.

A 18. hadtestből (Zágráb): a 78. gyalogezred 2. zászlóalját Eszékől Focsába és a 96. gyalogezred 13. zászlóalját Fiuméből Nevesinjébe helyezik át s viszont a 78. gyalogezred 2. zászlóalja Focsából Eszákra és a 79. gyalogezred 1. zászlóalja Nevesinjéből Fiuméba kerül.

— Széll György visszahelyezve. *Széll* Györgynek, Makó város polgármesterének is be van fejezve az ügye, a belügyminiszter visszahelyezte hivatalába, jóváhagyván a közigazgatási bizottság határozatát, illetve ítéletét, amely ellen a képviselőlet felebbezést adott be. A belügyminiszter végzése ma érkezett le a város tanácsához s a beadott felebbezést elutasította.

— Kiss Áron püspök betegsége. A debreceni református egyház közszeretben álló ősz püspöke, *Kiss* Áron súlyos betegen fekszik lakásán. A 86 éves aggastyán már hetek óta, hol kisebb, hol nagyobb foku lázban fekszik. Tegnap az állapota súlyosabbra fordult, de azért orvosai remélik, hogy megtarthatják az életnek a mindenki által szeretett főpásztort.

— A főszolgabírók új államásaikon. *Baross* Ferenc dr. holnap veszi át az aradi főszolgabírói hivatal vezetését. Január 1-én *Péczeley* Elek a radnai főszolgabírói, *Popa* György dr. pedig az aradi szolgabírói állást foglalják el.

— Eljegyzés. *Márki* Sándor dr. kolozsvári egyetemi tanár leányát, *Mariskát*, eljegyezte *Müller* Alfréd főhadnagy.

— Egy tábornagy becsületbírósa. *Kober* tábornagy, a nyugdíjazott katonatisztek bécsi egyesületének elnöke ellen becsületbírósa eljárást tett folyamatba *Krieghammer* közös hadügyminiszter. Az eljárást, mint telegrafálják, ma a király rendeletére beszüntették.

— Halólozás. *Radován* Koszta, az aradi gör. kel. szerb egyház egyik kiváló alakja, 82 éves korában meghalt. Temetése ma mert végbe nagy részvét mellett. A nagyszámú közönség sorai között ott volt *Institoris* Kálmán polgármester, *Sarlot* Domokos főkapitány, *Sztan-*

Bovics Milos tüzoltóparancsnok s a közélet számos kitünősége.

— Az új jáki apát. Széchenyi Miklós gróf győri püspök lemondásával megüresedett jáki apátságot *Erdődy* gróffal töltötték be. E kinevezéssel a magyar egyház- és jogtörténet kiváló művelőjét érte megérdemelt kitüntetés.

— **Öngyilkos realista.** Temesvárról táviratozzák, hogy *Pettő* 16 éves realiskolai tanuló ma agyonlőtte magát. Az öngyilkos fiatal diák szerelmes volt egy *Ebner* Emilia nevű 25 éves leányba. Tegnap a fiu édesanyja nagy patáliát csapott a leány előtt s ígéretet csikart ki tőle, hogy a fiát többé nem fogadja. A fiu emiatt annyira elkeseredett, hogy ma revolverrel agyonlőtte magát. Egy hátrahagyott levelében azt írja, hogy nem tud élni a leány nélkül.

— **A közjegyzői kamara közgyűlése.** Az aradi közjegyzői kamara rendes évi közgyűlését január 19-én tartja meg. A tárgysorozat egyik pontja a tisztújítás lesz.

— **Restauráció miatt lemondott főispán.** Alsó-Fehérvármegye tisztújítása feltűnő meglepetéseket okozott. A választás eredménye olyan lett, hogy *Zeyk* Dániel főispán magára nézve is levonta belőle a konzekvenciákat, s mint tudósítónk telegrafálja, ma beadta lemondását.

— **Vidéki hírlapirodalom.** *Csukási* Mór elhalálása után a *Makói Hírlap* főszerkesztője *Nagy* Károly református lelkész, szerkesztője pedig *Purjesz* Mór lett.

— **Zöldel az orgona.** Az idei Sylvester-éjszakát valószínűleg tavaszi kirándulásokra fogják fölhasználni a szerelmesebb szívű földi lakók. A mi örömeinkre és a szénkereskedők bánatára olyan enyhe az időjárás, hogy lapunk egyik barátja szabadban nyíló friss orgona virágot kínál nekünk a jövő hétre. Es mi lesz ennek a folytatása? Friss cseresznye márciusban, friss dinnye májusban és szüret — június végén. No de nem jutottunk még ennélre, bár a Baross-park egészen vígan indult a zöldelésnek...

— **Csik János temetéséről** szóló mai tudósításunkba hiba tévedt. A bucsuztató beszédet nem Kovács Vince, hanem *Bokor* Alajos tartotta, a mit ezuttal helyreigazítunk.

— **Halálos párbaj Nagyszébenben.** Nagyszébenből táviratozzák: Az európai híru inszterburgi párbajnak mása akadt Nagyszébenben. Egy szekeres-főhadnagy és egy kezelőtiszt-főhadnagy — a neveket és a részleteket nagy titokban tartják, — a napokban kártyázás közben összeveszttek, amiből párbaj keletkezett. A provokáló fél a kezelőtiszt főhadnagy volt, aki fegyverül a pisztolyt választotta. Másnap reggel folyt le a duellum, s a kezelőtiszt agyonlőtte a szekeres-főhadnagyot, aki rögtön lerogyott és meghalt. A párbaj detailjait a legnagyobb diszkrécióval veszik körül, s ezek csak a segédek és ezredparancsnokság előtt ismeretesek. A parancsnokság állítólag a legszigorubb vizsgálatot indította meg.

— **Kinevezések a katonaságnál.** Ó felsége a király *Meyer* Guidó vezérőrnagyot, a 74. honvéd gyalogdandár parancsnokát a szegedi, *Butykovy* Adám ezredet, a pécsi honvédezred parancsnokát, a pozsonyi honvédparancsnokságnál rendszeresített tábornokká nevezte ki.

— **Az ujszentannai jegyzőség.** Az ujszentannai birhedi parasztlázadás következtében lemondott *Zorád* Ferenc községi jegyző állására a napokban fogják a pályázatokat kiírni.

— **Dohánycsempész földbirtokos.** Egy abujtornamegyei földbirtokos dohánycsempészetéről tudósítónk a következőket írja: *Nikházy* László hernád-szentandrás lakos dohánytermelője a kincstárnak és nagy területen finom leveles magyar dohányt termelt. A termést be is szolgáltatotta a kincstárnak. *Horenhauser* Emil pénzügyőri fölviigazó és *Balázs* János vigyázó, kik *Hernád-Szent-András* községbe szolgálatétel végett ki lettek rendelve, *Nikházy* Lászlónál is vizsgálatot tartottak és szobájában a ládá-

ban elrejtve nagyobb mennyiségű leveles magyar dohányt találtak, melyet *Nikházy* termeléséből csempésztet el. A szolgálatot tevő pénzügyőrök felszólították *Nikházy*-t a dohány átadására, mit ő megtagadott és a szobájában levő lámpát etoltva az ajtóhoz rohant és e szavakkal szólította be cselédeit:

— Jertek csak, jertek a fináncokra!
A pénzügyőrök újból figyelmeztették *Nikházy*-t, hogy ne ellenkezzék, de ez nem használt. Nemsokára az egész gazdasági személyzet megjelent a szobájában és oly fenyegetőleg viselkedtek, hogy a pénzügyőrök kénytelenek voltak fegyverüket megtölteni. Közvetlen ezután megjelent a községi bíró, ki védelmébe vette a megszorult fináncokat s lefoglalta az elrejtett dohányt. Az esetről azonnal jelentést tettek kassai pénzügyigazgatóságnál, amely a legszigorubb vizsgálatot indította meg *Nikházy* László ellen.

— **Akárcsak Aradmegyében . . .** Sopronból telegrafálják, hogy az óriási bankbukásnak a város is meg fogja adni az árát. A törvényhatóság mai ülésén elhatározták, hogy a bankbukásával okozott deficit fődötétére 66 százalékos pótdót vetnek ki.

— **Iparhatósági megbizottak választása.** Az arad-város iparhatósági megbizottak választása tegnap délelőtt volt a városháza földszinti kistermben. Megválasztottak: *Tabakovits* Emil, *Verbos* Nándor, *Domán* Sándor, ifj. *Müller* József, *Gábor* András, *Juhász* István, *Olasz* Lajos *Kaiser* Lipót, *Szabó* Kálmán, *Bírlé* Antal, *Weisz* Sándor, *Ring* Béla, *Bellák* Mór, *Holzer* József, *Hoffmann* Sándor, *Singer* Sándor, *Schik* Dávid, *Vojtek* Alajos, *Weinberger* János, *Kerpel* Izsó, *rendes* és *Limbeck* János, *Streicher* Henrik, *Khremmer* János és *Mericskai* Sándor póttagoknak.

— **Szerencsétlenség csolnakázás közben.** Végzetes csolnakázást rendezett ma négy ember a Ciere patakon. A négy ember egy gyöngye lélekvesztőn akart átkelni a hatalmasan megáradt patakon, de kettő közülük oly vigyázatlanul lépett a csónak egyik oldalára, hogy az felfordult s a két ember a vízbe fuladt.

— **A munkások vasárnapja.** Az aradi Nemzeti Szövetség munkásképző intézménye vasárnap délután tartotta hatodik szórakoztató előadását. *Lejtényi* Sándor főgimnáziumi tanár „Séta a világ körül” címen tartott érdekes szakelőadást, melyhez *Malusik* Márton polgári iskolai tanár szemléltető képeket vetített. Tetszést arattak a *Sebesy* Ferenc asztalos műhelyszemélyzetének énekara által előadott *Kossuthnóták* is, valamint *Szidák* Gyula, *Gutmann* János és *Ferner* Rezső hegedűhármasa.

— **Az aradi munkanélküliek fölvonulása.** Az aradi waggongyár a múlt héten munkahiány miatt kénytelen volt körülbelül 300 munkást elbocsátani a gyár kötelékéből. Ezeknek az elbocsátott munkásoknak nagy része már szombaton este és vasárnap elutazott Aradról. A többiek, akik itt maradtak, ma délelőtt a Szabadság-téren összegyűltek s csakhamar csatlakozott hozzájuk egy csapat érdeklődő is. Az így körülbelül 250—300 főre főlzaporodott tömeg aztán megindult a főtéren végig, a városházáig. Itt két részre oszlott. Az egyik része a volt waggongyáriak, tovább haladtak a vasút felé, míg a többiek ugyanazon az uton visszamentek. Az egész fölvonulás a legnagyobb rendben s a legcsekélyebb rendzavarás nélkül történt, úgy, hogy a rendőrségnek nem akadt dolga velük.

— **Díjkiosztás a tüzoltók között.** Az aradi önkéntes tüzoltó-egyesület tegnap, vasárnap délelőtt 11 órákor, mint minden évben, úgy ez idén is megtartotta a szokásos díjkiosztást. Az ünnepség dr. *Mülek* Lajos tüzoltó főparancsnok üdvözlő beszédével kezdődött, mely után az új tagok szokásos fogadalomtétele következett. A fogadalomvételt *Panker* Viktor osztályparancsnok teljesítette, a ki az egyesület öt legszorgalmasabb tagjainak: *Román* Vilmos *Mészáros* Gáspár, *Ziegler* Győző, *Pállinku* Albert és *Nagy* Lajosnak egy-egy arany jutalom-díjat adott át. Majd az egyesület tagjainak rangbeli előléptetése követ-

kezett és pedig: ifj. *Buzáki* Gyula szakasza-parancsnokká, *Zarán* Sándor, *Hofman* Dániel, *Travnicsnek* János csővezetőkkel léptek elő. Szolgálati érmet kaptak *Mihálovics* Gyula 10 évi, *Faragó* Béla, ifj. *Schör* Béla, *Weisz Zachariás* és *Bakó* 5—5 évi szolgálat után. Végül a tüzészetnél szolgálatot tett negyvenhárom egyesületi tagot jutalmazta meg a parancsnokság. Az ünnepségen az elnöklő *Mülek* Lajos dr. főparancsnokon kívül *Péterffy* Antal h. főparancsnokok, *Panker* Viktor, *Buzáki* Gyula osztályparancsnokok, *Mihálovics* Gyula szakasza-parancsnok és ifj. *Buzáki* Gyula, *Román* Vilmos szer-tárnok vettek részt.

— **Chimay hercegnő — haldoklik.** A szépséges szép, forró vérű hercegasszony, aki az ő magyar cigányával, *Rigó* Jancsival diadalmas körutban nem egyszer járta be már a világot, annyit beszéltet magáról, Amerikából érkező hír szerint, nagyon beteg. *Párisban* fekszik és a napjai immár megvannak számlálva. Bus vége ez egy bolondos, vidám és merész életnek, amely ledobta magáról a társadalmi formák konvencióit és a moralisták nagy megbotránkozására büszkélkedett a maga szabad szerelmével, füstösképi Jancsijával. Kevésbé szigorú szívek azonban alighanem felsírják a *Ward* Klára regényének utolsó fejezetén, amely az életigazság erejével azt bizonyítja újra, hogy a világon semmi sem örök s a boldogság legkevésbé az.

— **Az aradi szociálisták gyűlése.** Az aradi szociálista párt vezetősége ma engedélyt kért a polgármestertől, hogy január 2-án a városháza udvarán né gyűlést tarthasson, melyen a munkanélküliek ügyéről tanácskoznának. A polgármester megadta a gyűlésre az engedélyt.

— **Öngyilkos törvényszéki elnök.** Bécsből táviratozzák, hogy *Holzinger* törvényszéki elnököt, aki több szenzációs esküdtszéki tárgyaláson való elnökléséből ismeretes, ma reggel hivatalos helyiségében agyonlőve találta arra vall, hogy *Holzinger* saját kezével vetett véget életének.

— **Halálraítelt magyar baka.** Lembergől telegrafálják: *Csaban* nevű magyar fiu, ki az 58. gyalogezred közlegénye volt, június 18-án a przemisi kaszárnya udvarán öt lövést intézett szakaszevezetője, *Hujanszky* ellen. A katonai törvényszék ma ült széket fölötte s golyó általi halálra ítélte a bakát.

— **Az olvasmányos aradi ember levele.** *Aradról* különös levél érkezett ma Szegedre, Jóllehet az alispáni hivatalnak volt címezve, de ilyen hiányában a polgármesteri hivatalnak adták át. Aki írta, szegény habogós ember lehet, mert ilyen vallomás foglaltatik benne:

En, már, mint *Brunner* Mihály, kelt Aradon decz. 27-én 1901. ha nem tudnék írni és nem tudnék túrni az én történetem szerint *gyilkolás is történhetett volna. Már volt is olvastam.* De hogy olvasmányos ember vagyok, sokat tanulást és tanulatot ebben túrni és az én Becsületemet ebben is tartani és így fölhoztam és olyanon nem törtem a fejem. Most kérem szépen, ahol vagyok jó helyem van koszt dolgába, de az hallásba nem én ha megfászk görcsöt kapok a lábomba és kezemujjamba, 56 éves vagyok. A fogam és inyam fáj, hogy harapni sem tudok.

Brunner arra kéri a szegedi alispáni hivatal, mivel 1902. január 9-én kitölti helyét és *Szeged-megye* szolgálatába akar szegődni, rendezzenek be neki a városházán egy külön szobát. Ha a pörét megnyeri, odaviszi a pénzét is.

— **A papirgyár a szegényeknek.** Az aradi szalma anyag-papirgyár az aradi szegények javára 100 koronát adományozott.

— **Állásától elmozdított jegyző.** *Mladin* György silingyai körjegyző ellen annak idején följelentés folytán fegyelmi vizsgálatot indítottak s a terhelő adatok halmaza miatt az alispán elmozdította a jegyzőt állásától. *Mladin* a belügyminiszterhez felebbezett, de hiába. A miniszterelnök *jóváhagyta* az az alispán elmozdító határozatát.

— **A tejeskocsis gyilkosa.** Pöttös Mihály, a ki nemrégiben kegyetlen módon meggyilkolta és kirabolta Kohn budapesti tejkereskedőnek kocsisát — úgy látszik — elkerült földi büntetését. A gyilkost, egyideig tudvalevőleg az ügyészség fogházában tartották, de mert kiderült, hogy katonaszökevény, átadták a katonai hadbírósnak. Pöttös a budai katonai fogházban hirtelen megőrült. Egész nap kiabált, tombolt, fejét folytonosan odaverte a cella vasajtájához s végre is be kellett őt szállítani a helyőrségi kórházba, a hol az elmebeteg osztályon helyezték el. Az orvosok most már négy hete megfigyelik s még eleinte azt hitték, hogy Pöttös csak szimulál, most kiderült, hogy a gyilkos tényleg nincs beszámítható állapotban. Elmebaja olyan nagyfokú, hogy folyógyógyulása alig remélhető. A katonai hatóság már legközelebb elbocsátja őt a katonaság kötelékéből és átadja ismét a civil hatóságoknak, hogy ezek gondoskodjanak a megőrült gyilkos további ápolásáról.

— **A bölcs király gyűrűi.** Boccaccio Dekameronjában a *Három gyűrűről* szóló mese, mely leginkább Lessing Bölcs Náthán-jából ismeretes, az eddigi kutatások szerint a tizenharmadik századból származott és zsidó eredetű. Egész új világot vet azonban a kérdésre Totenberg francia orientalista munkája, aki különösen az arab irodalom és az Ezeregyéji tanulmányozása által alapította meg hírnevét. Ez megírta ugyanis a perzsa királyok történetét 1017-től 1022-ig Krisztus után, ahol a következőket találjuk: Djandros perzsa királynak három felesége volt, akiket egyformán égő szenvedéllyel szeretett. Mind a három egyformán szép és kedves volt s mindig az ő közelében tartózkodtak, hogy a hatalmas királyt bájaikkal gyönyörködtethessék. — Egyszer azt kérdezték tőle, hogy mondaná meg, melyiküket szereti legjobban. A király határidőt tűzött ki a válaszára, azonközben pedig, anélkül, hogy a másik kettő tudott volna róla, mindegyiküknek titkon egy gyűrűt adott s meghagyta, hogy rejtsek el és senkinek se szóljanak felőle. Mikor a határidő letelt, fölkerített, hogy teljesítse ígérését: nyilatkozzák, melyikük a legszeretettelőbb előtte.

— **Az, —** viszonzá a bölcs király — aki nek a gyűrűt adtam!

Perzse mindegyik azt gondolta, hogy ő nyerte meg a király valódi szerelmét s azontul boldogan éltek vetélykedés nélkül.

Ez a legrégebb változata a három gyűrű meséjének, amely tehát két századdal régebb, mint eddig hitték.

— **Aki a halálból menekült meg.** Érdekes rab szabadul holnap a szegedi csillagbörtönből: *Matunok József* volt nyiregyházi buszár az a ritka ember, aki a halálból menekült meg, hogy két és fél évi rabság után újra visszanyerje a szabad életet. *Matunok József*et függelemsértésért a hadbírósg golyó általi halálra ítélte. Kegyelem útján azonban két és fél évi súlyos rabságra változtatták az ítéletet. Ezt írta le máig *Matunok József*, aki katonasorában azt cselekedte, hogy őrmesterét, aki durván bánt vele, felpofozta. A szabaduló huszárt holnap átadják a honvédparancsnokságnak, ahonnan ismét további szolgálatra fogják vezényelni. *Matunok József* a hosszú rabság alatt 22 koronát szerzett magának a Csillagbörtön munkatermében.

— **Kínai büntető eljárás.** A múlt év folyamán Kínában meggyilkolt angol hittérítőkért bosszút követelt az angol kormány. A nagykövet fokozatosan mindig inkább erélyesebben és még erélyesebben követelte a megtorlást s a végeredmény az lett, hogy a che-kiangi kerületnek — a misszionáriusok meggyilkolása itt történt — három hivatalnokát halálra ítélték. A mindeddig vezetett vizsgálat ugyanis kiderítette, hogy titokban ez a három főtisztviselő volt a titkos okozója a véres merényletnek, mely — angol felfogás szerint — megtorlást követel. A kínai hatóságok, úgy látszik, éppen csak a presszióknak engedve, mondták

ki a hármast halálos ítéletet. Erre enged következtetni az, hogy a három főtisztviselő közül a legkisebb rangút kivégezték, — a másik kettő pedig eltűnt, megszökött. Érdekes a dologban az, hogy a szökés „zöld hintóban” történt. Már pedig zöld hintóban csak akkor utazhatik a kínai tisztviselő, ha hivatalos utasítás indítja őt utnak. Világos tehát, hogy a három halálraítelt kínai hivatalnok közül a két magasabb rangú: hivatalos ordré alapján szökött meg. Az angolok ebbe a fogásba nem nyugosznak bele. Erélyesen követelik a két megszökött tisztviselő kivégeztetését. Mert az angol diplomáciának nem az a célja, hogy ugyanazt hirdesse Kínában, amit a misszionáriusok hirdettek. A hittérítők a szeretetet hirdették, a diplomata pedig a gyűlöletet hirdetik. A kínai fogás e szerint aligha vezet célhoz.

— **A szegedi államfogház lakói.** A szegedi csillagbörtön államfogházába legújabbán a következőket utalta be az igazságügyminiszter: *Biró Lajos* nagyváradai hírlapíró 8 napra, *Brunner Ferenc* dr. hmvásárhelyi ügyvéd 14 napra, *Fried János* nagyváradai joghallgató 5 napra, *Orbán Gyula* dr. budapesti orvos 8 napra, *Juracek István* n.-teremiai gyógyszerész 14 napra, *Járosy Ernő* nagyteremiai községi jegyző 14 napra, *Herceg Soma* szegedi kereskedő 5 napra, *Lakner Gusztáv* nyiregyházi albiró 4 napra, *Hartányi Sándor* debreceni hírlapíró egy napra, *Sajóviz Sándor* kolozsvári joghallgató 7 napra, *Rónay Mihály* dr. Lengyeltótiából 8 hétre, *Gera Miklós* nyiregyházi gazdálkodó 2 óra, *Bácsi László* budapesti máv. tisztviselő 12 napra, *Serbán Szilárd* körösbányai földbirtokos 10 napra és *Fried Sándor* budapesti mérnök 10 napra.

— **Adomány a Kossuth-szoborra.** Az elaggott iparosokat segélyező *Rudolf*-asztaltársaság 10 koronát adott a Kossuth-szoborra.

— **A gothai almanach és a burok.** A gothai almanach, a mely az egyes országok birtokállapotáról a legpontosabb adatokat szokta tartalmazni, ugyancsak zavarban van a délafrikai köztársaságok helyzetének megjelölése tekintetében. Az 1901-iki évfolyamban ezt írta Transvaalról:

A köztársaságot 1900. szeptember elsején a brit birodalom annektálta „*Vaal River Colony*” név alatt.

Ez kategórikus kijelentés. A mostani 1902-iki évfolyam azonban — úgy látszik a bizonytalan helyzetre való tekintettel — már így jelöli meg Transvaalt:

Nagybritánia az 1900. szeptember 1-én kelt proklamációval Transvaalt úgy tekinti, mint a mely „*Transvaal Colony*” név alatt a birodalom kiegészítő részét képezi.

Ezmár kevésbé kategórikus. Vajon mit fog írni Transvaalról a gothai almanach legközelebbi évfolyama?

— **Közeledik az újév, és ilyenkor elkerülhetetlenül szükségesek a névjegyek.** Ha csinos és elegáns névjegyeket akar készíttetni, úgy forduljon az „*Aradi Nyomda Részvénytársaság*”-hoz, hol mérsékelten áron a legmesszebb menő igényeket is ki tudják elégíteni, és ott gyorsan és izlésesen tudják elkészíteni.

— **Jótekonyság.** Az aradi nagyvárosi polgári jótekonyság asztaltársaság harminc koronát adományozott az aradi 1848—49-iki honvédegyesület pénztárának gyarapítására.

— **T. üzletfeleink szives tudomasára** hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— A nagyérdemű közönség b. figyelmébe** ajánljuk a helybeli szolid és törekvő *Czigelbrier Győző* vaskereskedő céget vastályhák, takaréktüzhelyek, konyhaedények, gazdasági cikkek és mindenféle szerszámok bevásárlása céljából.

— **x— Festészeti műterem** nyílt meg amateur-iskolával kapcsolatban, a Szabadság-tér 10 sz. Schreyer-ház első emeletén 16. ajtó, november 3-án *Millye Kálmán* akad. festő és *B. Ujváry Ernő* vezetésével. Festészeti megrendeléseket, nevezetesen *arc képet*, úgy természeti ülés, mint fénykép után a legjobban s jutányosabban készítenek, nemkülönböztetve megrendelhető minden más tárgy *festmény*, mint *táj, csendélet, szalon és egyházi kép*. A közelebbi ünnepekre sok rendelés történik, miért is kéretnek a t. rendelők rendeléseiket inkább előbb megtenni, hogy azok idejére elkészíthetők legyenek. *Tanítványok* a festészet minden ágából a legjobb kiképzést nyerhetik. Rendkívüli előny az, hogy a tanítvány a műtermet mindennap minden időben veheti igénybe. Hetenkint kétszer előadják a szemléleti látszattant, melynek tudása nélkül jól rajzolni lehetetlen. Fölvételnek oly ideiglenes tanítványok is, kik valamely ajándéktárgyakat akarnak meglepetésszerű készíteni. Dilettáns munkák készítésére esti tanfolyam 5—7 ig villanyvilágítás mellett. Hölgyek részére teljesen külön terem. Tanítványok fölvételnek minden nap.

Az anyja becsülete miatt.

(*Agyonlőtt udvarló.*)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 30.

Nagy izgatottságot keltett Madarason *Szegő Jánosné* esete, a kit e napokban a saját fia lőtt agyon.

Szegő Jánosné ezelőtt másfél évvel özvegyen maradt. Férje hirtelen halt meg, a mi akkor sok mende-mondára adott okot; különösen azt rebesgették, hogy *Szegőnének* a saját kocsisával, *Gabos* Andrásval van viszonya.

A sok mende-mondának *Szegőné* úgy akarta elejét venni, hogy férje halála után elbocsátotta a kocsist s egyedül gazdálkodott 17 éves *János* nevű fiával.

Szegőné jó ideig megőrizte a tisztesség látszatát s volt kocsisával nem találkozott, de az ősszel megint csak összekerültek valahogy s ettől kezdve *Gabos*, a volt szolgaleány, a ki időközben — állítólag *Szegőné* pénzéből házat is vett magának — gyakran ellátogatott *Szegőné*hez.

Gabos látogatása miatt az anya és fia között többször heves jelenetek voltak s a fiu ki is jelentette az anyjának, hogy baj lesz, ha nem szakít *Gabossal*.

Szombaton délután a fiatal *Szegő* néhány pajtásával találkozott az utcán. Ezek egyike tréfálkozva azt a megjegyzést tette *Szegőné*nek, hogy látta a mostoha apját, a mint hozzájuk ment.

A fiatal *Szegő* erre elment a nagybátyjához, *Szegő Ferenc*hez, attól kérte el a kétsövény vadászfegyverét, azt mondva, hogy éjjelenként róka jár a tyukok közé, ezt akarja meglesni. *Szegő Ferenc* gyanútlanul adta át fegyvert, a mit a fiatal *Szegő* elvitt s még az uton ólomdarabokkal megöltött.

A mint haza ért, anyja és szeretője együtt ültek a szobában.

A fiatal *Szegő* az ablakon keresztül célba vette őket s előbb *Gabost*, azután az anyját lőtte agyon. Mind a kettőt fején találta a lövés s mire a lövések zajára a szomszédok előfutottak, csak az asszony élt még, de rövid idő múlva az is meghalt.

A fiatal *Szegő* önként jelentkezett a csendőrségnél.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Egy fogoly szökési kísérlete.** Vakmerő módon akart ma delelőtt megszökni a budapesti börtön törvényszék épületéből egy vizsgálati fogoly, akit lopási bűnyében tartóztattak le. *Vogel Mór*ic a neve a vizsgálati fogoly. Ma d. e. 10 órakor *Bart*ha dr. vizsgálóbíró felhozatta a fogházból kihallgatásra. Már

a vizsgálóbíró előszobájából megakart szökni, de szándéka nem sikerült. Kibárgatás után Giruszek börtönőr visszaakarta kísérni a fogházba. Midőn az u. n. rablépcsőn haladtak le a III-ik emeletről, a fiatal 20—22 éves Vogel Móric egy m-rész ugrással eliramodott a börtönőr elől s örült gyorsasággal igyekezett lefelé a lépcsőkön. A börtönőr larmájára figyelmes lett a földszinten levő állampénztár előtt őrtálló katonas lekapva válláról szuronyos feyverét, azt a menekülő fogoly mellének szegezte abban a pillanatban, amidőn a földszintre érve az utcára vezető folyosóra akart befordulni. A hatalmas „Halt“ kiáltásra, főképp pedig a fényes bakaszurony látára Vogel Móric ijedten állott meg. Menekülni már azért sem tudott, mert ha felfelé megy a rablépcsőn, úgy a börtönőr karjaiba szaladt volna, aki kétségbeesetten szaladt lefelé utána; ha pedig lefelé rohant volna a lépcsőkön, úgy egyenesen a fogházba került volna. Iy körülmények között Vogel Móric jobbnak látta nyugodtan oevárni a börtönört, aki aztán visszakisérte a fogházba, ahol nyomban kurtavasra tették.

!! Új-évre!! Ritka alkalom!

Egy több ezer kötetes könyvtár vétele folytán a legszebb **disz munkákat**, valamint magyar és német ifjúsági **irato- kat** tiszta, kifogástalan állapotban **bámulatos olcsó árakon** árusítom.

Gyönyörű **képeskönyvek** óriási választéka.

Legfinomabb és legdivatosabb **diszle- vélpapírok** nagy készlete. — **Jutányos árak!**

Magyar és német **imakönyvek** minden alak és gyönyörű kiállításban.

Újévi és egyéb finom **levelező- lapokban** meglepően szép **ujdonságok**. Igen nagy választék!

Nyomtatott és lytografált

névjegyek

és üdvözetek **azonnal** és **igen jutányosan** készíttetnek el a legdivatosabb betűkkel és modern kivitelben.

Minden **zenemű ujdonság** kap- ható. **Átjártott hangjegyek félárban.**

Kiváló tisztelettel:

KERPEL IZSÓ

könyv, papír és zeneműkereskedése

Aradon, **Andrássy-tér 20-ik szám. (Arena-épület.)**

Városi és megyei telefon: 385.

Ugyan-e cég ajánlja az olvasó közön- ségnek 50.000 kötetes kölcsönkönyvtárát, melyben minden ujdonság megjelenés után azonnal kapható.

Kölcsöndíj havi 1 kor. 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér. Az összes jegyzékek ingyen. Vidéki bérlők is a leg- ügyelmesebb kiszolgálásban részesülnek és tetszés szerinti mennyiségben kaphat- ják a legújabb és legérdekesebb műveket. *A könyvek újak és tiszták.*

NAPIREND.

December 31. Kedd. Róm. kath. naptár: Szylveszter. — Protestans naptár: Szylveszter. — Görög-keleti naptár (december 18.): Sebestyén. — A nap két 7 óra 34 perc- kor, nyugszik 4 óra 1 percek. — A hold két 11 óra 22 percek, nyugszik 10 óra 33 percek.
Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 763.7 millimé- ter, délután 2 órakor 767.3 milliméter. — Hőmérsék reg- gel 7 órakor C° + 2.3, délután 2 órakor C° + 4.9. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor BK 3, délután 2 óra- kor N. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor felborult, délután 2 órakor félderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában hónyo- mok.
Időjelzés. A központi meteorologiai intézetnek Arad- ra küldött táviratát szerint a mai napra a következő idő- járás várható: Száraz, éjjeli fagy.

Szabadságaról emléktárgyak országos múzeuma (SZM ház-épület I-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőltől: 11-től délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.
Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szom- baton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye muzeum helyisége melletti füle- terem.
Január 5. A II. kerületi jótékony fillérasztaltsaság választmányi ülése este 6 órakor.
Január 19. A II. kerületi jótékony fillérasztaltsaság közgyűlése délután 3 órakor. — Az aradi közjegyzői ka- mara közgyűlése.

Templomépítés folytán

jelenleg a Minorita épületben lévő helyi- ségemből 1902-ik év tavaszán kiköltözöm, miért is

férfi divat, diszmű,
gyermekjáték,
utazási-felszerelések
és pipere-árúimat
jutányosan árusítom el.
Ifj. Szojka János

a JOKEY-hoz. 1736

Arad, **Andrássy-tér 13. szám.**

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felé érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felé:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsztúról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsztúr felé délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.23	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felé:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.42
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.54
Szeged felé:		Szeged felé:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felé:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbeséről sv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbeség sv. du.	5.20	Személyvonat este	8.56

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati módosítása —

Budapest, december 30.

Déltőzsde. Buzakinálát kielégítő, vételkedv jó Szilárdan tartott árak mellett 28,000 métermássa került forgalomba, közben néh-ny fillérral drágább árakon. A többi gabonafélek nyugodtak. Időjárás borús.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprillisa	8.89 — 8.90
Rozs 1902. áprillisa	7.40 — 7.41
Zab 1902. áprillisa	7.48 — 7.50
Tengeri 1902. májusra	5.45 — 5.46
Repce 1902. augusztusra	11.85 — 11.95

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprillisa	8.92 — 8.93
Rozs 1902. áprillisa	7.42 — 7.43
Zab 1902. áprillisa	7.49 — 7.50
Tengeri 1902. májusra	5.46 — 5.47
Repce 1902. augusztusra	11.80 — 11.90

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	636.50
Magyar hitelrészvény	660.—
Leszámítolóbank részvény	421.—
Rima-Muranyi vasúti részvény	467.75
Osztrák-magyar államvasúti részvény	651.25
Közúti vasút	598.—
Városi villamos vasút részvény	293.—

Szeszüzlet.

— December 30. —

Mai jegyzéseink: Készárd nagyban nyers szesz 119 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szártott moslék: 12-80—13— korona mmassánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— December 30. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo- grammon felüli sulyban — fillérig. Öreg közép pá- ronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 94 — 95 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilo- gramm sulyban 90 — 92 fillérig. Fiatal könnyű páron- ként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.
Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon fe.üli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű pá- ronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.
Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilo- grammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páron- ként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogran- mon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.
Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli sulyban 88 — 90 érig. Közép páronként 240—260 kilo- gramm sulyban 84 — 86 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 82 — 84 fillérig.
Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pe- dig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm suly- ra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4o/o vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) suly- ya vétetik irányadóknak.

Sertésleltétel. December hó 27. napján volt készlet 30,226 darab, december hó 28. napján felhajtott 812 darab, december hó 28. napján elszállított 1214 darab, december hó 29. napján maradt készletben 29,834 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsden.

Budapest, december 30.

Magyar aranyjárdék 4o/o	119.50
Magyar koronajárdék 4o/o	93.90
Magyar arany 41/2o/o	121.35
Magyar ezüst 41/2o/o	100.75
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.35
Magyar italmegváltási kötvény	100.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeménysorajegy kölcsön	176.50
Fizesszabályozási és szegedi kölcsön	147.—
Csentrák papírjárdék	98.95
Csentrák járdék ezüst	98.80
Csentrák járdék arany	118.90
Koronajárdék	95.75
1860-iki államsorsjegyek	141.40
Csentrák-magyar bankrészvény	1590.—
Magyar hitelbank részvény	660.—
Csentrák hitelbank részvény	637.50
Csentrák-magyar államvasút	651.50
10 frankos arany (Napoleonkor)	19.03
Német birodalmi márka	117.20
London	239.10
Paris	95.10

Legértékesebb és legmaradandóbb becsű

ajándék újévre a könyv.

Diszművek, antológiák, ifjúsági iratok és ké- peskönyvek minden kornak és igénynek megfelelően kaphatók

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedésében

Aradon, a Templom- és Kazinczy-utczák sarkán.

A Remekirók

50 kötetes képes kiadása havi 3 és 2 koronás részletfizetésre.

Prospektus ingyen

IMAKÖNYVEK

Hock János, Tárkány: **Vezércsillag** és Al- bach: **Szenhangzatok** gyönyörű bőrkötésben, 3 frt 50 kr. és 5 frt 50 kr.

REGENY-CSARNOK.

A harmadik.

— Regény. —

Írta: Sienkiewicz Henrik.

Fordította: Hegedüs Szeráfin. [4]

(Folytatás.)

I.

Egy este a Visztula partján sétálgatva a következő kép ölik szemembe: a part szélén összeroncsoit gyümölcsös csónak, utcagyerekek kapzsi szemmel halászság a víz felszínén uszkáló almákat s a parton kétségbeesve ül a zsidó család. Fájdalom oly nagy, hogy jajszó nem is hallzik, csak némán tördelik kezüket s merev tekintetük a vízre szegzik. Itt áll egy öreg zsidó, patriarcha — a megtestesült nyomor; egy öreg zsidó asszony; mellette egy ifju kolossus, valóságos makkabs: továbbá egy fiatal leány, bár szeplős, de felette sok jellemző vonás az arc és száj metszésben, végül két zsidó gyermek. Esteledik; a folyam rézvörös fényben uszik — nagyszerű! A „Szászsziget“ fái esti pirban tündökölnék, kissé távolabb a széles víztükrő, a pompás színváltozat — piros, ultramarin, csaknem fémszinek, majd ismét biborba s ibolya színbe megy át. Mindez elragadó, fölséges! Köröskörül csend uralkodik, fénytelen néma csend. Mindez a látszat oly melancholikus hangulat vesz erőt rajtam, hogy keservesen tudnék sirni — és a bánatában elmerült csoportokat úgy helyezkedett el, mint-ha gyermekkorra óta mindig modell — lett volna.

Mint a villám cikázott keresztül agyamon:

— Megvan a képed!

Felnyitottam festékszekerényemet, mely nélkül sohasem indulok el hazulról s a vázlatzához kezdtem. Mielőtt hozzáfogtam volna, így szóltam a zsidóhoz:

— Maradjatok így ülve, ne mozduljatok! Egy-egy rubelt kap mindegyikötök, míg az est beáll!

Embereim rögtön megértették szándékomat s mozdulatlanul maradtak helyeiken. En pedig zavartalanul rajzoltam. Az utcagyerekek kievickéltek a vízből s hátam mögött állva hallottam, a mint mondogatják:

Nézzétek csak ezt a pocsmagolót, a mit lop, azt magánának nevezi!

Hasonlóképen vágva vissza azt értem el vele, hogy újabb kedvteléseiket abbanhagyták, modelleimet, nem dobálták többé forgácsal s így többé nem zavartak munkámban.

De csoportozatom hirtelen jókedvre derül.

— Zsidók! — förmedtem rájuk — gyászoljátok!

Az öreg anyóka válaszol:

— Engedelmet kérek festő ur, mit gyászoljunk, ha a nagyságos ur mindenikőnek egy-egy rubelt ad! Busuljon, gyászoljon az, a ki semmit sem keres!

Már fenyegetnem kell őket, hogy semmit sem adok.

Még két napig rajzoltam így, azután embereim még két hónapig jártak fel műtermembe Mondjon Swiatecki a mit akar, a kép jó, mert semmiesetre sem rideg, mert igaz, természetes. Még a leány szeplőit sem mellőztem. Az arcos szebbek lehetnének ugyan, de igazabbak, jellemzőek soha.

Minden gondolatomat a kép foglalta el s így könnyebben viselhetem el Kacia vesztességét. Mikor pedig Swiatecki reáemlékezett, úgy tűnt föl nekem, mintha az egész dolog már egy örökkévalóság előtt történt volna. E közben Swiatecki másik cipőjét is felhuzta, én meg a samovárt készítettem elő.

Végre belép a zsemlyékkel az öreg Antoniowa, kit már egy esztendő óta igyekszik Swiatecki rábeszélni, hogy akasza föl magát. Aztán teázni kezdünk.

— Miért vagy olyan jókedvű ma? — kérdi felfortyanva Swiatecki.

— Mit tudom én! Meglásd, má még valami különös dolog történik meg velünk!

E pillanatban a műtermembe vezető lepcsőn valami csattogást hallunk.

— A házigazda! Nesze neked, itt a te szokatlan eseményed! — mondja Swiatecki.

E közben oly mohón issza meg a forró teát, hogy könnyei kicsordulnak, hirtelen fel-

ugrik s mivel a bejárás a konyhán keresztül történik, gyorsan a costumeák mögé rejtőzik, honnan halk hangon suttozja:

— Edes Wladekem! kedves öregem! tőged igen szeret, beszélj te vele!

— Érted rajong! — feleltem, hasonlóképen a costumeák mögé bujva. Tárgyalj te vele.

Ekkor az ajtó kinyílik s ki lép be? nem a házigazda, hanem Kacaiék portása.

Kirontunk rejtekhelyünk mögül.

— Levél a nagyságos ur részére — szólal meg a portás.

Átveszem a levelet . . .

— Zeusra! — Kacia írása!

Lázasan szakítom föl a borítékot s a következőket olvasom:

„Biztosan tudom, hogy szülőim megbocsátanak. Siessen minél előbb hozzánk. Eppen most sietünk vissza a Szászkerth sörcsarnokából.“

Bár nem tudom mit kell a szülőknél megbocsátani, különben időm sincs ezen törni a fejem, de meg a csodálk-zástól megáll az eszem . . .

Csak néhány pillanat múlva nyujtom át Swiateckinek a levelet, miközben így szólok a portáshoz:

— Kedves barátom! mondja meg a kisasszonynak, hogy azonnal jöjök . . . Megállj . . . nincs apró pénzem, hanem itt van három rubel. (az utolsók!) váltsd fel, tarts meg egyet, a többi hozd vissza.

Mellesleg megjegyzem, hogy a három rubelt zsebrevágta s azzal eiszelelt. Tudta a pimasz, hogy a Suslowski házában nem fogok lármát csapni s így a legszemtelenebb módon élt vissza helyzetével. Az első percekben nem gondoltam vele.

— Nos, mit szólsz hozzá? — kérdem Swiateckitől.

— Semmit! Minden ököre megtalálja a maga mészárosát!

A gyors öltözés megakadályozott abban, hogy Swiateckinek hasonló módon vágjak vissza.

(Folytatása következik.)

Városi színház.

Bérlet 82. sz.

Páros.

Kedden, 1901. évi december hó 31 én:

A színházi képtelenség.

Bohózat 4 előadásban, énekekkel és táncsal, elő- és utó-járékkal. Morlaender után magyar színpadra alkalmazta: Bercsenyi Károly. Zenéjét: Stolcz Ede

SZEMÉLYEK:

Nyulassi . . .	Bács Károly.	Birkási . . .	Fenyéri Mór.
György, fia . .	Boda Ferenc.	Terecz . . .	Mányai A.
Hajas	Mezei Péter.	Dörmögi . .	Polgár S.
Csillag	Palágyi L.	Hidvégi . . .	Giréth K.
Lóra	Komlósy I.	Rózsosi . . .	Réti István.
Mari	Garai Ilona.	Rózsahegyí .	Tolnainé.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen drága nőm, anyánk:

Kiszner Józsefné szül. Weiss Gizella

elhunyta alkalmából a részvétnek oly impozáns kifejezése jutott nekünk osztályrészü, hogy képtelenek vagyunk egyenként is megköszönni.

Indítatva érezzük magunkat ezuton mindazoknak, kik a drága halottnak Aradon lett beszenteltetése, valamint Világoson a családi sírboltban lett elhelyezése alkalmával oly nagy számban részt vettek és mindazoknak, akik koszorút helyeztek a ravatalra, s nagy fájdalomunkban vigaszt nyújtottak, hálás köszönetünket nyilvánítani.

Arad, 1901. december 29.

A gyászoló család.

Értesítés.

Tiszteletteljesen becses tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy a Salaczutcai „Kispipa“ vendéglőm éttermében **ki-tűnő korhelyleves és friss csapolású pilseni „6sforrás“ sör**, a pilseni polgári sörözőből, **ujév napján már hajnali 3 órától kezdve** lesz kapható.

kiváló tisztelettel:

Szabó Kálmán,

„KISPIPA“ vendéglőse.

1805

Nyilatkozat.

Folyó hó 19-én este a „Fehér Kereszt“ szállodában tartott értekezleten alulirottak elhatároztuk, hogy azon elavult szokással, mely szerint a vevőközönség körében ujév napján ajándékokat osztunk ki, felhagyunk, és hogy

ujév első napján üzletünket zárva tartjuk,

mert lehetlenné akarjuk tenni az e napon divatozó zajos jeleneteket és avatatlan egyének visszaéléseit.

Midőn ezen határozatunkat a nagyérdemű közönséggel tudatjuk, egyben tisztelettel kérjük, hogy mivel ujév napján üzletünket zárva tartjuk, az esetleges szükségletét előzőleg szerezze be

Aradon, 1901. december hó 20.

Eles Ármán,

Fejér Gyula,

Ring Zsigmond és fia,

Lázár Gyula,

Dürr Gusztáv,

Ederer Károly,

Ladányi László.

Färber Lajos és Testvére,

Preisach Vilmos,

Guttman Samu,

Prolich István,

Rothstein Mór,

Daimel Lajos.

ALAPITTATOTT 1850.

DITMAR R. Budapest

cs. és kir. udv. szállító

legújabb szerkezetű, szabaddalmazott villamos szalon, ebédlő, kávéház és vendéglő

csillárai

Gebhart J. és Fia

cégnevel

Aradon, Andrassy-tér 16.

kaphatók.

Ugyanott nagyválaszték található: ebédlő, tea, kávé és mocca-készletekből. — Minden egyéb az üveg-, porcellán- és lámpa-szakmába vágó használati- és dísz-tárgyakból.

Legújabb!!

„Kaiser“ zinn-edények.

Christoffle ezüst evészközök.

Berndorf alpaca-árak.

Telefon-szám: 210.

437

Városi és megyei
telephon 150. sz.

Ifj. Czeiler István

Városi és megyei
telephon 150. sz.

fa-árak gyára Aradon, Pöltenberg Ernő utca 7., 8., 9. sz.

I. Gőzfűrészes árak:

Deszkák, padlók és gerendák
tölgy, bükk, dió stb. kemény-
fa nemekből 5 mm. vastagságtól
feljebb.

**Méret szerinti megren-
deléseket is elfogadok.**

Mindenemű keményfa rönköket veszek.

II. Épület asztalosság:

Ajtók, ablakok, padozat
és **parkett** gyors és nagybani
gyártása.

Különlegesség saját gyárt-
mányu **gördülő ablak faredő-
nyökben** (rolók).

**Portallé és modern bolt-
berendezések gyára** stb.

III. Gépeken való fakidolgozások, u. m.:

Fűrészelés (gerenda, palló s
deszka vágások; valamint **kanya-
ritások** (schweifolás, decoupirozás)
gyalulás (egyengetés és vastagság-
ból) **hornyolás** (kelelés) **furás,**
vésés és csapolás olesó árban
darab vagy munka-óra szerint szá-
mitva. 1173

Cserépszáritó keretek raktáron.

Bellák Mór

1872

ári divat különlegességi raktár

Ujévi ajándéknak legalkalmasabb.

Fehérneműek,

Cilinderek,

Sárczipők

Valódi Jäger alsó ruhák

Valódi Pichler kalapok

Keztyük

Karisnyák

Angol kalapok

Zsebkendők

Vidéki rendelések

pontosan

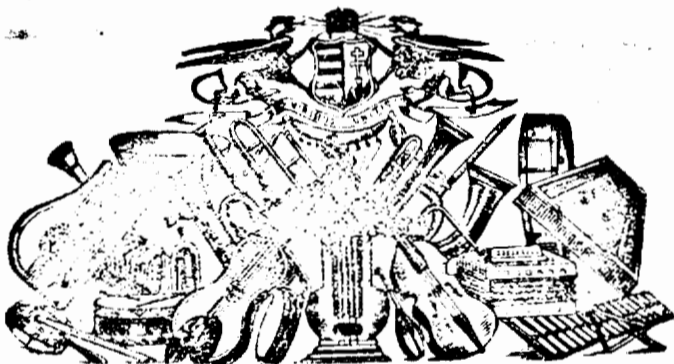
eszközöltetnek.

Arad, Andrassy-tér 18. Legdivatosabb nyakkendők.

STÖHR MÁTYÁS

hangszerüzlete

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Hangszerek, hegedűk, bőgők, harmonikák, cziterák,
gitárok, flóták, dobok, klarinétok, szóval mindennemű
hangszerek és az ahhoz szükséges kellékek nagy
választékban vannak készletben.

Tört és régi hegedűket és bőgőket veszek vagy
ujakra becserélek.

1879

Hölgyeknek és Uraknak

egyaránt ajánlható az általam készített „Contre Son” kör-
pa elleni fejmosó, mely a legtisztább anyagokból van össze-
állítva.

Hogy az egészségre nem káros anyagokat tartalmaz, igaz-
olja egy budapesti kir. ker. törvényszéki hites vegyész. valamint
a zürichi nemzetközi vegyintézet bizonyítványa.

Ezen fejmosó rendszeres használata megszünteti a fejkorpa
képződést, a hajnak selyemszerű finomságot és igen szép
fényt ad.

Nem állítom, hogy hajnövesztő, hanem az által, hogy a
fejbőr tiszta és korpa mentes, a hajhullást enyhíti.

Ezen fejmosó minden esetben a legnagyobb sikerrel lett
használva, mit számtalan egyénnel tudok igazolni.

Kitűnő hatásánál fogva számtalan esetben ajánlva lett dr.
Tisch Mór Arad város tb. főorvosa által.

Gyors száradása által a legérzékenyebb fejen is használható.

Egy üveg ára 65 krajczár.

A n. é. közönség becses bizalmát kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

TURÓCZY ELEK

fodrász

1735

Arad, Andrassy-tér 18. Salacz-utcai rész.

Butorok beszerzése előtt tekintsük meg

REINHART FÜLÖP butorgyáros

Andrassy-tér 17.

ujjonnan átalakított nagy butortermek, hol legnagyobb választékban található izléses és
stylszerű butorok a legjutányosabb árak mellett.

1685

Szolid és pontos kiszolgálás felelősség mellett.

A t. háziurak figyelmébe!

Van szerencsém az igen tisztelt háztulajdonos urak b. figyelmét felhívni a **Szabadság-tér 10. sz. alatti (Schreyer-ház)**

csatornázási és vízvezetéki vállalatomra,
ahol igen előnyös árak mellett felszerelék teljes vízvezetéki berendezéseket
s elfogadok javításokat, a melyeket legpontosabban eszközölök.

Magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

NAGY ADOLF,
csatornázási és vízvezetéki vállalkozó.

1618

Az Aréna-épület lebontása

és újra felépítése miatt, kényszerítve vagyunk üzlethelyiségünk-
ből kiköltözni, mely arra készletet, hogy raktárunkat kisebbsítük,
miért is elhatároztuk, hogy áruinkat az eddig is olcsó árán ezentul

még olcsóbban
árusítjuk, u. m.: vásznak, chiffon, kanavász ruhasefir, batiszt
divat szövetek,

barchetek, seiyem-kendők, zsebkendők, ágyszerítők, szőnyegek,
csipke- és szövet-függönyök, paplanok, szalmazsák, női, férfi
és gyermek ingek, trikó alsó-ing és nadrág, gallér kezelő, kor-
zetták, alsó szoknyák, lábravalók, gyermekruhák, kötők, kala-
poh, sapkák, keztük, harisnyák (fogyházi munka), nyakcsokrok,
nap- és esőernyők, pénzes erszények, szivar-tárczak, tollkések,

gyermek kocsik,

utazó bőröndök (koffer), fésűk, (helyi ipar) fog-, haj- és
ruhakefék, tájtékpipa és szipka, nadrágtartó, övek, szíjjak,
illatszer, szappan, dísz-virág, fátyolok, selyem, szallag, csip-
kék, kötő- és himző-pamut, cérna- és gép selyem, minden-
féle bőlés-árak és szabó kellekek.

Szóval még számtalan itt elf nem sorolt cikkek, me-
lyek a divat-, kézmű- és rövidáru szakmába vágnak,

szolid olcsó árban,

nagy választékban kapható; — továbbá gyermekjátékokban nagy
választék.

Becs s látogatásért esd

1445

Kilényi és Társa

ARAD, Andrassy-tér A „KÉK GOLYÓ”-hoz.

Rozsnyay

Kivá-
ló mi-
nőségű
gyógybor,

mely min-
den más ilyen
készítményt,
ugy tisztasága,

mint gyogyereje á-
tal többszörösen felül-
mulja. Magyar, ménes-
vidéki fehér, természetes

édes borból készítve. Kiváló
jó hatású vérszegénység, sápadt-
ság és neurasthenia esetében.

Egy üveg ára 2 korona 40 fillét.

A vérszegények, akik különösen télen
sokat szenvednek a hidegtől, jól
teszik, ha kísérletet tesznek a

Rozsnyay-féle vasas China-bor-
ral, melyek kiváló hatásáról

csakhamar meg fognak
győződni. Minden más

gyógyborral nem

csak kiállja a ver-
senyt, de felül

is mulja azo-
kat. Számos

kórházban
van alkal-
mazás-
ban.

Vasas

China

bora.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszer-tárában

Aradon, Szabadság-tér.

és minden más gyógyszer-tárban.

Valódi, ha az aradi Szabadság-szobrot ábrázoló védjegy-
gyel van ellátva.

Női-kalap divatüzlet átvétel.

Nagyérdemű hölgyközönség!

Van szerencsénk a helybeli és vidéki hölgyközönség nagy-
becsű tudomására hozni, hogy a rég óta fennálló, legjobb hir-
névnek örvendő elsőrangú Lux Jozefa tulajdonát képezett

Női-kalap divattermet

Andrassy-tér 22. sz. alatt

átvettük és azt **LUX JOZEFA** utóda cég
alatt tovább vezetni fogjuk.

Támaszkodva számos éven át e téren szerzett tapasztala-
tinkra, valamint az eddig irányunkban tanúsított jóindulatú
pártfogásba, reméljük, hogy új üzletünkben is nagybecsű tá-
mogatására számíthatunk.

Készítünk és raktárunk tartunk mindennemű párisi és bécsi
modellre szerint készült **női kalapokat.**

Elvállalunk **tofffestéseket, kalapfestéseket,**
formálásokat, átalakításokat valamint mindennemű
javításokat.

Gyászkalapok

legjutányosabb áron pontosan készíttetnek.

A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását továbbra
is kéri

Tisztelettel

1878

KOCH RÓZA és TÁRSA.

A női szépség emelésére,
tökéletesítésére s fenn-
tartására a legkiválóbb,
teljesen ártalmatlan, vegy-
tlen és zairmentes ké-
szítmény a

Margit-Créme.

Rövid idő alatt ezünettel színtel, pattanást, bőrtájkát (mitesszer) és min-
den más bőrbaját. Kisimítja a ráncokat, még koros egyéneknek is üde
bajon okoz.

Hamisításoktól óvakodjunk! Vannak értéktelen utánzatok és hamisítá-
sok, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban a hiteles
munkák forgalomba, sőt a hazugsági utasítás és hirdetései szöveg is az ory-
nek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csak oly készí-
ményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva.
Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. véd-
jeggyel látattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Fe-
lelőseget csak az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. minis-
teriumi intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai-
bizonysítják, higgányt, ólmot nem tartalmaz, teny-
jesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy üveg
szappan 35 kr., puder 60 kr., arcvíz 50 kr., fogszappan 50 kr.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem tölletnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csak törvényes védjeggyel ellátott dobozok valók.

Kapható minden gyógyszer-tárban és illatszerek-kereskedésben.